

Nr. 48 Toronto 7 września 1983

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Niecenzurowany magazyn dla każdego

\$1

Z OSTATNIEJ CHWILI 6 bm nadeszła wiadomość o aresztowaniu 1400 osób w Polsce w związku z demonstracjami 31 sierpnia

Walka o duszę narodu

Zarząd Federacji Światowej Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w związku z rocznicą najazdu Hitlera na Polskę, wydał komunikat, który podajemy w całości

1 września 1939 roku Hitler, po zawarciu paktu ze Stalinem najechał ziemie polskie. Rozpoczęło to II Wojnę Światową w wyniku której, pomimo zwycięstwa nad agresorami niemieckimi, Polska została oddana w niewolę sowiecką

W kraju toczy się od lat walka o zachowanie duszy narodu. Toczy się walka o wolność i niepodległość. 31 sierpnia 1980 roku powstała Solidarność domagająca się obywatelskich swobód. Reżim Jaruzelskiego, uległ jego swym mocodawcom moskiewskim zerwał Umowę Gdańską i usiłuje zniszczyć naród wprowadzając totalitarskie metody

W dniach obu rocznic łączymy się z narodem. Oddajemy hołd pamięci poległych i zamordowanych

Jako część narodu żyjąca na emigracji przyrzekamy w noc...

'Niech żyje Polska wolna i demokratyczna'

ZARZĄD FEDERACJI ŚWIATOWEJ STOWARZYSZENIA POLSKICH KOMBATANTÓW

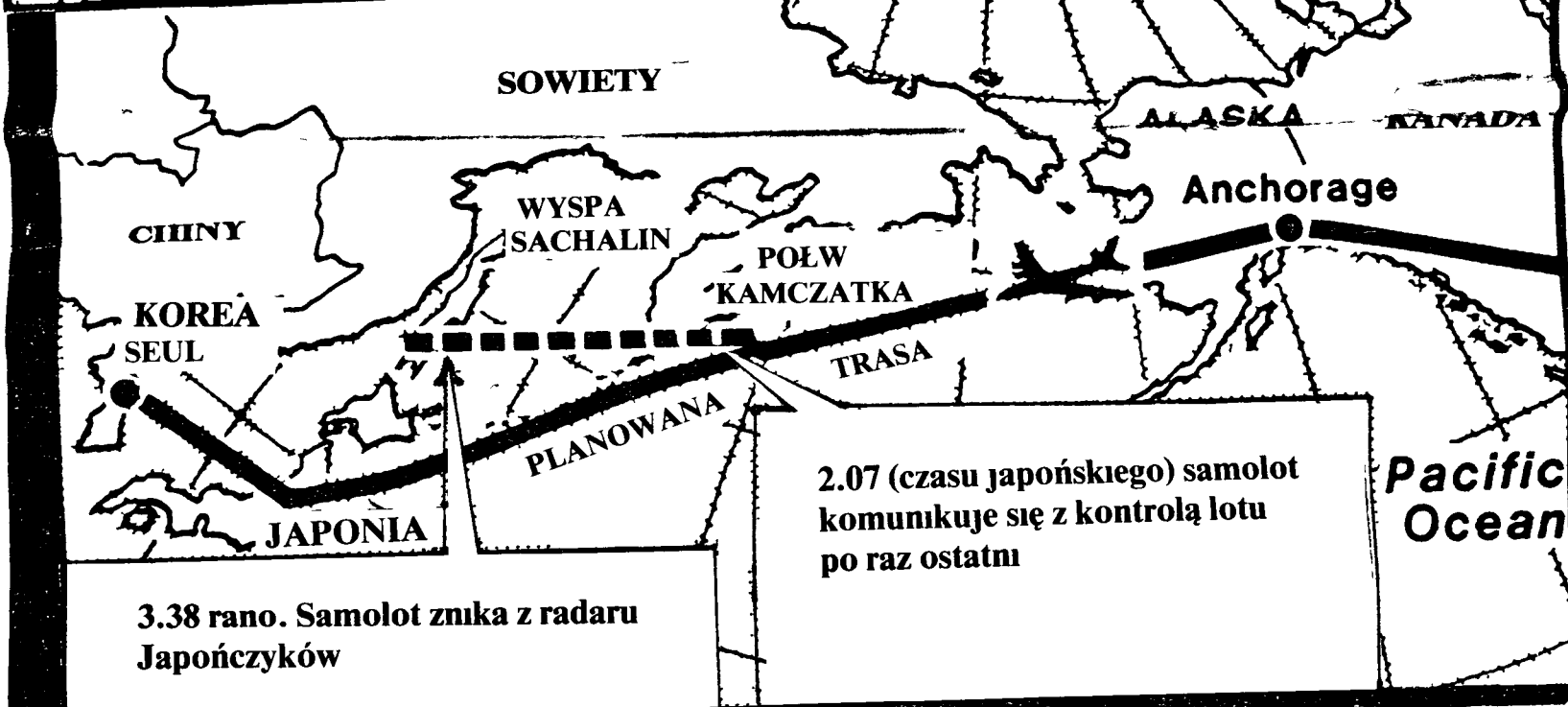
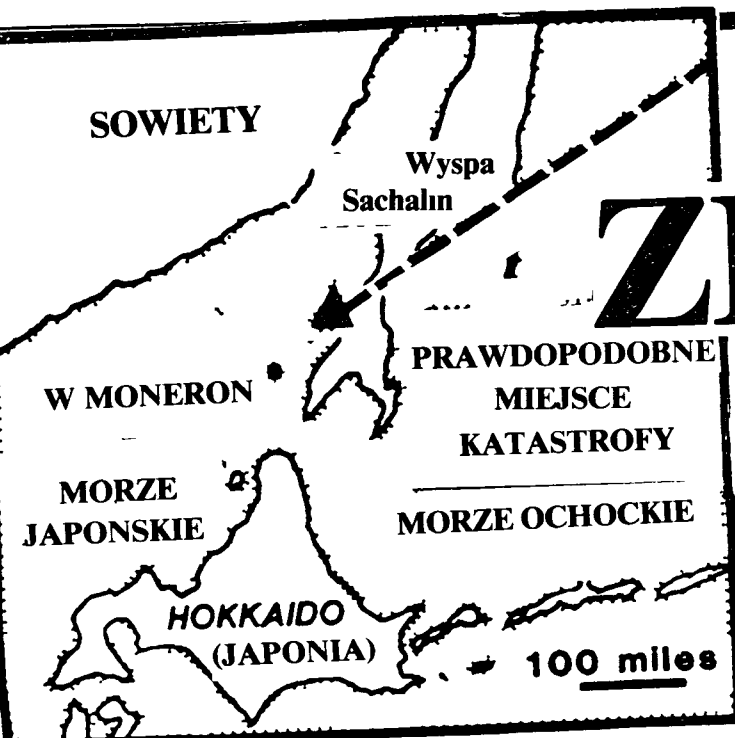
SŁOWA OJCA ŚW.

31 sierpnia na Placu św. Piotra w Rzymie, w obecności ponad 60 tys. pielgrzymów z całego świata Ojciec Św. na audiencji ogólnej powiedział m.in. po polsku do grupy 300 pielgrzymów z Polski

Dzisiaj przypada trzecia rocznica gdańskiego i szczecińskiego porozumienia polskich władz z robotnikami. Akt ten należy zapewne w najnowszej historii Polski do wydarzeń szczególnej wagi. W tym dniu modlił się wraz z całym Kościołem w Polsce, oraz z ludźmi dobrej woli na całym świecie, aby porozumienia te zostały wypełnione na drodze prawdziwego dialogu władzy ze społeczeństwem. Do tego też wzywali biskupi polscy w czasie swej ostatniej konferencji plenarnej

w atłasie pod pomnikiem 31 sierpnia Patrz str. 4

3.38 rano. Samolot znika z radaru Japończyków

2.07 (czasu japońskiego) samolot komunikuje się z kontrolą lotu po raz ostatni

WTOREK 30 SIERPNIA

Boeing 747 pasażerski samolot południowokoreańskiej linii lotniczych z 269 osobami na pokładzie odlatuje z Nowego Jorku do Seulu. Lot ma się odbywać regularnym kursem o nazwie Romeo z przystankiem w Anchorage na Alasce. Wśród pasażerów znajdują się obywatele 13 państw, w tym 51 Amerykanów, 9 Kanadyjczyków, 73 Południowych Koreańczyków, 28 Japończyków, 21 Tajwanczyków

SRODA 31 SIERPNIA

Lot przebiega normalnie. W Anchorage samolot bierze paliwo i odlatuje do Seulu. Ma teraz do pokonania 2240 km nie objętych kontrolą radarów linii pasażerskich. Pilot - Koreańczyk Chung Byung In prowadzi samolot w oparciu o dane systemu (INS), który pełni funkcje pilota automatycznego

Po upływie 2 1/2 godziny lotu z Anchorage samolot zaczyna oddalać się na północ od planowanej trasy wkraczając w sowiecki obszar powietrzny, przelatując nad Kamczatką, Morzem Ochockim i Sachalinem. Samolot zdążył nad terytorium sowieckim - trasą znacznie krótszą od planowanej

Według późniejszych informacji przedstawionych przez sekretarza stanu G. Shulza, od tego momentu lot 007 jest ściśle obserwowany przez sowiecką obronę powietrzną

SRODA

3 23 rano Pilot Chung informuje drogą radiową o swej pozycji (147/41). Japońskie radary nie pokazują go jednak w tym miejscu. Na ekranie japońskich radarów samolot ten widnieje w położeniu (141/47) nad południowym obszarem sowieckiej wyspy Sachalin - 496 km od właściwego kursu

Głos pilota brzmi normalnie. Jest to jego je-

dyny kontakt z japońską kontrolą naziemną 3 24 2 sowieckie samoloty SU-15 i MIG-23 zbliżają się do Boeinga 747. Pilot SU przekażuje do swej stacji kontroli naziemnej dane o swym położeniu

3 27 samolot przelatuje nad Sachalinem. Słyszac początek nadanej wiadomości "Tu KAL 007"

W międzyczasie udaje się usłyszeć raport z sowieckiego samolotu SU-15 o odpaleniu rakiety

3 38 Samolot Boeing 747 znika z radaru

Ciąg dalszy na str. 8 i 9

Pilot sowiecki wystrzelił raketę do dobrze oświetlonego samolotu

Biały Dom udostępnił nagranie następującej rozmowy jaka miała miejsce podczas sowieckiego ataku na samolot południowokoreański

1818 34 (wg czasu Greenwich) - Pilot samolotu SU-15 do sowieckiej stacji naziemnej (dalej ssn) "światła nawigacyjne są zapalone światła stroboskopowe migają"

1818 56 - Pilot samolotu MIG-23 do ssn "Roger, jestem na 7500, kurs 230"

1819 02 - Pilot SU-15 do ssn "Zbliżam się do celu"

1826 20 - Pilot SU-15 do ssn "Wystrzeliłem raketę"

1826 22 - Pilot SU-15 do ssn "Cel został zniszczony"

1826 27 - Pilot SU-15 do ssn "Przerwywam atak"

Nazwiska Kanadyjczyków, którzy zginęli w locie 007: Marlou Covey, Chun Lan Yeh, Mary Jane Hendrie, Larry Sayers, Francois Demassy, N Nakao, Sang I Lim, George Panagopoulos. Ostatnim Kanadyjczykiem, którego nazwisko zostało zidentyfikowane był Anthony Nassief, mieszkaniec Cuarcao

KANADA

CIĘŻKI TYDZIEŃ PREMIERA TRUDEAU

W przyszytych tygodniu w niedzielę rozpoczyna obrady parlament kanadyjski Premier Trudeau powrócił ze swych wakacji w Europie i stanął w obliczu buntu Liberalów. W ubiegłym miesiącu siedmiu liberalnych posłów do parlamentu federalnego uznało, że nadszedł czas rezygnacji "wiecznego premiera". Pierwsze spotkanie Trudeau z posłami swej partii miało miejsce we wtorek. Wątek planowana jest wizyta premiera u liberalnych posłów do parlamentu federalnego. Specjalna sesja gabinetu, która może przynieść rezygnację Trudeau przewidziana jest na sobotę i niedzielę w Meech Lake.

Tymczasem Brian Mulroney, nowy przywódca partii konserwatywnej, której druzgocąca przewaga popularności w ostatnich badaniach opinii publicznej Gallupa spowodowała atak na Trudeau, gotuje się do swego debiutu w Parlamencie. Został już zaprzysiężony jako poseł. Posłowie PC spotkają się z nim na przedparlamentarnych naradach wątek, sobotę i niedzielę w Mont Ste Marie, Que. Po zwycięstwie 29 sierpnia w wyborach uzupełniających do parlamentu, Mulroney wkracza w jego bramy najmniej zagrożony ze strony swej partii.

W niedawno udzielonym wywiadzie Mulroney wyraził nadzieję, że Trudeau będzie jego rywalem w kolejnych wyborach. IONA COMPAGNOLO lojalna wobec Trudeau, prezydent Liberalów, zasugerowała, że swe zwycięstwo zawdzięcza Mulroney dwujęzycznym standardom, które lansował Trudeau wobec polityków. Standardem tym nie sprostał John Crosbie największy rywal Mulroney'a. Pani Compagnolo była oburzona publicznymi wyrażanymi przez Mulroney'a rozważaniami o przyszyłości przywództwa Liberalów.

OBCHODY SOLIDARNOSCI W KANADZIE

Obchody trzeciej rocznicy powstania Solidarności 31 sierpnia miały miejsce w kilku miastach Kanady w tym w Toronto, Vancouverze i Montrealu. Organizatorem wiecu w Toronto był Kongres Polonii Kanadyjskiej i Kanadyjski Kongres Przemawiali - przywódca partii liberalnej w Ontario Peterson, Nowej Partii Demokratycznej Bob Rae, Otto Jelinek z Partii Konserwatywnej, przedstawiciele władz miejskich, związków zawodowych, prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto Jerzy Burski, Neil Young - z NDP, radny Krys Korwin Kuczynski i Ben Gryś oraz w imieniu Tony Ruprecht - Mr Szajkowski. Wiec, który zgromadził przed Ratuszem kilkaset osób poprzedziła Msza Święta odprawiona z inicjatywy PCAG za duże pomordowanych w Polsce. Msza miała miejsce w kościele św Stanisława.

W Montrealu sprawę rocznicy powiązano z sukcesem głodówki, którą kilku emigrantów wywalczyło paszporty dla swych rodzin w Polsce.

Telewizja i prasa kanadyjska poświęciła rocznicy powstania Solidarności wiele uwagi. Dzieniki telewizyjne przedstawiły filmy z wydarzeń w Polsce jako główną wiadomość. Pokazały również wiece kanadyjskie. Biuro Informacyjne Solidarności w Kanadzie wydało w związku z rocznicą specjalne oświadczenie.

POWROT DZIAŁEK

Antony i Anette nieslubne dzieci Cardinell Senora deportowane z Kanady przez władze imigracyjne 24 sierpnia po spędzeniu tygodnia w domach dziecka na Jamajce, otrzymały zgodę władz kanadyjskich na powrót do kraju. Deportacja wywołała oburzenie prasy i opinii publicznej, nie wyłączając ET (Nr 47), co skłoniło nowego ministra imigracji Johna Robertsa do udzielenia tzw. ministerialnego pozwolenia na wjazd do Kanady i rozpoczęcie prac nad projektem, który umożliwi sponsorowanie nieslubnych dzieci przez ich rodziców.

POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO

W tym tygodniu w większości szkół Kanady rozpoczął się nowy rok szkolny. W Ontario oznacza to wprowadzenie drastycznych zmian w stosunkach szkolno-uczeń. W tym roku mamy specjalny raport obserwacji zachowania ucznia szkoły średniej obejmujący zarówno styl ubioru jak i tendencję do gwałtownych zachowań. Ostateczna decyzja usunięcia ze szkoły zapadnie po konsultacjach z rodzicami.

Między innymi zmianami w strukturze programów faworyzującymi przedmioty matematyczne znalazło się miejsce na uznane wielokulturowości. Na razie oznacza to wprowadzenie specjalnych kursów dla nauczycieli, pozwalających zrozumieć specyficzne problemy ich wielokulturowych uczniów.

NIEUKI

Przy okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego warto wspomnieć, iż z badań prowadzonych przez Narody Zjednoczone wynika, że blisko 30 procent Kanadyjczyków nie ukończyło 9 klas przy czym 5 procent z nich nie ukończyło nawet 5 klas. Według standardów tej instytucji oznacza to, iż ponad 1/4 Kanadyjczyków jest niedostatecznie wykształconych jak na mieszkańców wysoko rozwiniętego kraju.

PALI SIĘ!

Pozar, który wybuchł w lasach zachodniego Ontario i 80-kilometrową lawą posuwa się w kierunku Manitoby postawił w stan alertu ewakuacyjnego indyjską ludność okolic Grand Rapids i Paungassi. Ogień spalił już 300 000 akrow ziemi.

NIEWYKORZYSTANE PIENIĄDZE

W ubiegłym roku 27 milionów dolarów, które rząd przeznaczył na przeszkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych nie zostały wykorzystane. Mimo porażającej się stopniowo sytuacji gospodarczej i ten rok przyniesie najprawdopodobniej zblizone rezultaty. Pracodawcy nawet przy oferowanej pomocy rządowej w wysokości 85% płacy dla szkolonego, nie chcą zdecydować się na zatrudnienie nowego pracownika nie widząc perspektyw jego wykorzystania.

W dodatku koszty zdobycia nowych kwalifikacji rosną, żeby wyszkolić 50 000 ludzi w collegach trzeba obecnie zużytkować 197 milionów dolarów, o ponad 20 milionów więcej niż w roku ubiegłym.

Programy szkolenia powinny być szczególnie atrakcyjne dla nowo powstających małych przedsiębiorstw.

RCMP - bez rekrutów?

Ile trwa szkolenie oficera RCMP? Według danych podanych przez tę instytucję podstawowe szkolenie trwa 6 miesięcy w specjalnej szkole w Regina. Na ogół szkolonych jest od 600 do 800 rekrutów.

Po raz pierwszy od 100 lat istnienia tej instytucji szkoła nie przyjęła nowych uczniów. Okazuje się, że kryzys spowodował obniżenie w przejściach na emeryturę i większe przywiązanie do zawodu policjanta.

GANGI NOCNE

Niewesoło zakończył się Dzień Pracy Canadian National Exhibition. Gangi młodocianych uzbrojone w noże i łańcuchy stoczyły tam walkę z policją, której udało się rozproszyc tłum. Liczył on około 300 osób. 30 policjantów usiłowało usunąć młodzież z zamykanej właśnie po 20 dniach największej kanadyjskiej wystawy. Wg informacji Toronto Star tylko 3 policjantów odniosło drobne rany.

Gangi dokonały też kradzieży 50 zwierząt pokazywanych na wystawie.

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

**KOMITET POMOCY
POLSKIM UCHODźCŃ**
357 Runnymede Rd.
Tel. 766-6191

**OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley St
Tel. 979-9634

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave.
Tel. 532-9471

**BIURO POMOCY
NOWO PRZYBYŁYM**
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

**czynne: Poniedziałek, Czwartek,
Piątek 10 - 17
Wtorek - Sroda 10 - 19**

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podanie tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem. Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi.

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko w czwartki 1-8

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy KPK okręg TORONTO
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r. oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Poloni zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleńsem Ministra.

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podanie
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- uwierzytelnianie podpisów
- legalizowanie kopii

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

Biuro Informacyjne Solidarności w Kanadzie
Solidarity Information Office in Canada

M 11-11-81 M 11-11-81 6 4 4

w sprawie zestrzelenia...
otnic wo w az u Pac ec ego

Biuro Informacyjne...
Koordyna...
V Z c...
ar rag...
ra ers...

Les me enie...
aspex...
bar ms...
ver gard...

W no sz...
nor owar...
acz e...
s r w...

Ma ac wo e...
acz my...
cica a e...

W 44 ROCZNICĘ WRZESNIA

za spokoj dusz Żołnierzy poległych na polu walki -
zakatowanych w niemieckich obozach koncentracyjnych,
rozstrzelanych przez gestapo, pomordowanych przez
oprawców NKWD i zmarłych w głodu na bezkresach im-
perium bolszewickiego zostanie odprawiona Msza Sw w
niedzielę, 18 września 1983 o godz 11 30 w kościele
Sw Kazimierza przy 156 Roncesvalles Ave Toronto
O powyższym zawiadamia Zarząd Związku Ziem
Wschodnich, Koło Toronto

SOLKOP LTD.

CHCESZ SPRZEDAĆ DOM?
ogólne naprawy i remonty domów
reperacje okien drzwi stropów
i dachów itp

Chcesz mieszkać wygodnie i oszczędnie
w domu do którego przyzwyczaiłeś się?
posłuchaj naszej rady niewielki koszt
fachowej ekspertyzy zwróci się tobie nie-
współmiernie

posłuchaj naszej rady często małe
uzupełnienia i przerobki wyglądu domu,
dokonane pod kierunkiem doświadcz-
onego specjalisty mogą radykalnie po-
większyć wartość finansową posiadłości

KOMPROMITACJA WŁADZY

Gwoździem programu miało być spotkanie Rakowskiego ze stoczniowcami i telewizyjne oświadczenie Władysława Hardka. Pierwsze obrocilo się przeciwko organizatorom. **Rakowski został wygwizdany, a Wałęsę stoczniowcy wynieśli na rękach.** Nic tu nie pomogły zapewnienia Urbana, że wicepremier odniósł wsłaniałe zwycięstwo, ani **zafalszowane** transmisje w radiu i telewizji. Spotkanie ze stoczniowcami skonczyło się **kompromitacją** Rakowskiego, a wraz z nim władzy, ktorej jest rzeczni-kiem

TAJEMNICZE ZNIKNIĘCIE HARDKA

Tajemnicze zniknięcie Władysława Hardka, wkrótce po jego wystąpieniu w telewizji, a także świadectwa potwierdzające, że Hardek został **złapany** przez milicję, a nie oddał się dobrowolnie w ręce władz, jak głosi oficjalna wersja, także powiększyły tylko nieufność do rządu

WŁADZA SIĘ BAŁA

Wdarzenia związane z rocznicą Solidarności potwierdziły, że władza bała się rocznicy, bała się odzewu społeczeństwa na wezwania Solidarności, do protestów, bała się też rocznicy jako symbolu prawdziwych dążeń Polaków, a zarazem swej własnej porażki, w konfrontacji ze społeczeństwem

Coż bowiem stanowiło istotę wydarzeń sierpniowych? To, że ludzie upomnieli się o swoją godność, o prawo do swobodnego wyrażania myśli i uczuć

Demonstracje odbyły się też w **Poznaniu, Legnicy, Lublinie, Częstochowie, Olsztynie i Gdyni**

We Wrocławiu demonstracja udająca się na cmentarz Grabiszyński została rozbita na kilka mniejszych i starcia z milicją toczyły się później w różnych częściach miasta

ZOMO OTOCZYŁO KLASZTOR

W Poznaniu ZOMO otoczyło klasztor dominikanów, gdzie odbywała się msza sw poświęcona Solidarności i rozproszyła następnie ok. tysiąc wychodzących wiernych, tak, by uniemożliwić im sformowanie pochodu w kierunku pomnika ofiar wydarzeń czerwcowych 56 roku

ZATRZYMYWANO WIERNYCH

W Warszawie demonstranci chowali się przed atakami milicji w kościołach i następnie przez dłuższy czas nie wychodzili na ulicę, gdzie grasowało ZOMO. **Przy wejściach do kościołów milicja kontrolowała personalia wiernych, zatrzymując niektórych**

NOWY SPOSOB ZASTRASZANIA

Ponadto władze wadły na efektowny sposób zastraszania ludności, rozpoczynając w godzinach wieczornych próby do czwartkowej uroczystości 44. rocznicy wybuchu II wojny światowej. **Nocne niebo rozświetliły reflektory przeciwlotnicze, a na placu i w pobliskich ulicach rozbrzmiały nagrane na taśmie odgłosy kanonady artyleryjskiej i wybuchy bomb lotniczych**

WRZUCILI GRANAT DO KOŚCIOŁA

Z Nowej Huty nadano, w różnych godzinach nocnych, że walki wokół kościoła Maryi Królowej Korony Polski trwały do różnych godzin, a jeden z granatów gazowych, na szczęście nie eksplodując, wybił szybę kościoła i wylądował podczas mszy we wnętrzu

W kościołach nowohuckich opatrywano ponoc stu rannych w starciach z milicją, demonstrantów. Przebiegłone były zatrzymanymi komendy MO, według relacji korespondentów, przetrzymanych ponad godzinę na posterunku

ZOMO WYCIĄGAŁO Z HOTELOWYCH WIND

W bezpośredni kontakt z milicją weszli też dziennikarze zagraniczni w Gdansk. Podczas wieczornej demonstracji przy kościele sw. Brygidy milicja pobila kilku z nich pałkami. ZOMO, w pogoni za ludźmi, wchodziło do hoteli gdzie mieszkali dziennikarze i wyciągało nawet ludzi z wind

W Gdansk, apele pokojowo demonstrującej ludności, ktora witała ZOMO okrzykami **RZUCCIE PAŁKI, PRZEBACZYMY WAM!** nie skutkowały

MILICJA - NA KOŚCIOŁY

Zachodni obserwatorzy srodowych działań milicji zauwazyli, że w stosunkowo wielu miastach milicja koncentrowała swe działania w pobliżu kościołów. Tak było w Nowej Hucie, w Warszawie i Gdansk, również i w Poznaniu milicja otoczyła kościół, gdzie odbywała się msza, by przy wychodzeniu wiernych nie donuscic do uformowania się pochodu. Tak, jakby próbowała ostrzec Kos-

Sygnia/A. Cybul

ciół Polski, przed angażowaniem się w rozgrywkę władzy ze społeczeństwem, przed udzielaniem schronienia wiernym, bitym i przesładowanym. Czy miała to być odpowiedź rządu na ostatni komunikat Episkopatu Polski?

Lubin

O manifestacjach w Lubinie doniosła, jako pierwsza, agencja PAP, stwierdzając na wstępie, że doszło tam do "zajsc", choć nie tak gwałtownych, jak w roku 82. Po mszy "grupki wrogo nastawionych ludzi" udały się na cmentarz, a następnie w kierunku śródmieścia. Domyslać się tylko można, że na cmentarzu złożono kwiaty na grobach poległych od kul MO mieszkańców Lubina. Dalej, komunikat PAP, używając odpowiedniego słownictwa, stwierdza, że po wezwaniu do rozejścia się, milicja "zmuszona była rozbroić agresywny tłum". "Porządek przywrócono nożnym wieczorem"

Z dochodzących informacji wynika, że na uzbrojonych zomowców i ich pojazdy rosypał się grad kamieni, także i butelki z benzyną. Dziennikarz PAP połączył się telefonicznie z komendą MO w Lubinie. Powiedziano mu, że oddziały ZOMO obrzucono butelkami z benzyną, ale żadna z nich nie eksplodowała. W demonstracji wzięło udział parę tysięcy osób. Było kilku rannych, ale nikogo nie trzeba było przewozić do szpitala. Aresztowano co najmniej 50 osób

W Warszawie milicja utworzyła kordon przy kościele sw. Anny, w miejscu, gdzie ułożono krzyż z kwiatów dla uczczenia namięci kardynała Wyszyńskiego. Nocą z 1 na 2 września usunięto krzyż. Przedstawiciel władz miejskich powiedział zagranicznemu dziennikarzowi, aby o przyczynę usunięcia krzyża zapytał Pana Boga

Także w Częstochowie doszło we środę do starć między demonstrantami a milicją. W Alei Najświętszej Marii Panny oddziały MO zatrzymały maszerujących. Kilku demonstrantów aresztowano. Doszło tego samego dnia do starć w Lubinie

Sukces Solidarności

Przebieg manifestacji był dużym sukcesem rozwiązanej przez władze Solidarności, zwłaszcza w obliczu akcji zastraszających milicji i gwałtownej kampanii propagandowej. Przyznaje to większość zachodnich dziennikarzy, którzy różnią się tylko w ocenie zasięgu i stopnia tego sukcesu. **We wszystkich większych miastach** odbyły się wielotysięczne manifestacje na rzecz Solidarności. W całym kraju demonstrowały **dziesiątki tysięcy, jeśli nie setki tysięcy** ludzi

Na wieczornych mszach sw., poświęconych Solidarności, **kościóły były pełne**

Sukcesem był też bojkot srodków komunikacji, choć miał różny zasięg w różnych miastach. Impionujące niesze pochody załóg robotniczych miały miejsce w Warszawie i Nowej Hucie

Abel podziemnej Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności i jej podziemnych przywódców spotkał się z żywym odzewem. Mimo upływu trzech lat od pamiętnego sierpnia, mimo zmęczenia, mimo ciężkiego do przeżycia fizycznie i psychicznie stanu wojennego, mimo specjalnych ustaw po jego zniesieniu, bardzo wielu Polaków nie dało się zastraszyć

NOWE PLANY SOLIDARNOSCI

Wałęsa oświadczył, że w najbliższym czasie, wraz z doradcami, będzie przygotowywał **dalsze plany działalności** związku, **zmierzające do zmuszenia władz do ponownego podjęcia przerwane dialogu**, do wypełnienia złamanych przez ekipę Jaruzelskiego umów społecznych. Za dwa do trzech tygodni oczekiwać należy nowego oświadczenia, wytyczającego **nową linię postępowania** niezależnego związku

Aresztowanie uczestników spotkania z Rakowskim

Uzupełniamy do relacji z wystąpienia wicepremiera Rakowskiego w Stoczni Gdanskiej. Pod adresem Rakowskiego padły okrzyki: **Gdyby nie Rosjanie, to ciebie by tu też nie było!**

Na sali, w miejscu, gdzie siedział Lech Wałęsa, odpowiednie służby zainstalowały mikrofon. Rozmowy toczyły się więc na kartkach. Na słowa Rakowskiego, że jednego żołnia już mamy na sali, Wałęsa odpowiedział ze spokojem: **TAK, JA JESTEM ŻOŁW, ALE IDĘ CAŁY CZAS DO PRZODU RAK NATOMIAST CAŁY CZAS DO TYŁU**

Niektórych uczestników spotkania aresztowano

PRYMAS GLEMP

W OBRONIE CHŁOPÓW, ROBOTNIKÓW I SOLIDARNOSCI

W pierwszą niedzielę września w Częstochowie na Jasnej Górze odbyły się uroczystości dożynkowe - dziękczynienia Bogu za plony, z udziałem ok. 200 tys. chłopów z całej Polski, biskupów i prymasa Glempa. Było to pierwsze publiczne wystąpienie Prymasa po przebytej ostatnio operacji

Radio Warszawa nie powiedziało o uroczystości ani słowa, lecz nadało duży rozgłos nie zapowiedzianym z góry urzędowym dożytkom w Pawłowicach, z udziałem gen. Jaruzelskiego. Minister rolnictwa zapewnił na dożytkach, że władza prowadzi teraz na wsi "politykę stabilizacji" i że to ma być warunkiem przyszłych sukcesów

Na Jasnej Górze obok ołtarza ustawione były delegacje chłopów z różnych dzielnic Polski, z wiencami dożynkowymi. Wiele wienców było ozdobionych emblematami zdelegalizowanej Solidarności Rolników Indywidualnych, widac też było transparenty

W homilii Prymas Glemp powiedział

Dziękujemy dziś Bogu za to, że pozwala nam zwyciężać w Chrystusie, a dziękujemy za podwójne zwycięstwo - za tegoroczne zbiory zboż oraz za zwycięstwo pod Wiedniem przed 300 laty

Prymas zwrócił się do rolników jako do żywicieli narodu, podkreślił, że zaczęto już wśród nich stosować nowoczesną mechanizację, znajomość naukową procesów produkcji, które leżą u podstaw rozwoju polskiej wsi

Ciąg dalszy str. 7

Problem Polski można sprowadzić do następujących punktów

- 1) Polska bez zgody społeczeństwa i swojego ówczesnego rządu została oddana w orbitę wpływów sowieckich, które przeczają tradycjom demokratycznym i niepodległościowym oraz aspiracjom narodu polskiego. Stało się to na mocy układu jałtańskiego w lutym 1945 r. w wyniku którego Polska została zdradzona przez sojuszników zachodnich. Dokonano wtedy kolejnego rozbioru i oddano Polskę pod rządy ugrupowań narzuconych przez Sowietów,
- 2) historia narodu polskiego oraz historii Europy Wschodniej w okresie powojennym ukazują na nieustanne domaganie się przywrócenia prawa do samostanowienia narodów, na nieustanne próby rozszerzenia swobod demokratycznych i poszerzenia zakresu suwerenności,
- 3) nie ma możliwości normalizacji stosunków w Europie bez rozwiązania sprawy polskiej,
- 4) w interesie pokoju, w interesie współpracy międzynarodowej, w interesie Zachodu i inwestorów zagranicznych leży, ażeby kryzys Polski był rozwiązany metodami demokratycznymi poprzez negocjacje z rzeczywistymi reprezentantami narodu

*

Wydaje mi się, że możemy przynajmniej od świata oczekiwać tyle, żeby problem Polski w takim samym stopniu absorbował uwagę światowej opinii publicznej jak sytuacja w Ameryce Środkowej czy w Ameryce Południowej w chwili obecnej. O państwach tych przecież mowi się, że nie można rozwiązywać nabrzmiałych problemów społeczno-politycznych metodami militarnymi. Chcemy ażeby ten sam punkt widzenia, odnosił się również do spraw Europy Wschodniej. To, że tego typu reakcja, ten sam punkt widzenia nie jest stosowany w odniesieniu do Europy Wschodniej jest właśnie konsekwencją krótkowzrocznej polityki państw zachodnich, które uległy presji Stalina i zgodziły się na podpisanie umów jałtańskich. Umowy te nie mają formalnie mocy obowiązującej, ponieważ nigdy nie były ratyfikowane przez parlamenty krajów, sygnatariuszy Jałty. Daleko jednakże ważniejsza, nawet niż formalne ratyfikowanie umowy jest pozostałość mentalności Jałty w środowiskach politycznych na Zachodzie. Mentalność Jałty w działaniu politycznym ma niezwykle groźne konsekwencje zarówno dla świata jak i dla przyszłości Europy, dla przyszłości Polski.

Konsekwencje tego dla świata mogą być większe niż można to w chwili obecnej przypuszczać, ponieważ sfinalizowano w ten sposób dążenie wielkich mocarstw do podziału świata między siebie, do nieliczenia się ze słabszymi. Jest to precedens niezwykle ważny w nowoczesnej historii, kiedy świat coraz bardziej polaryzuje się szukając protekcji i ulegając wpływom dwóch wielkich mocarstw. Jego ważność wynika stąd, że idea Jałty, idea trwałego podziału świata może być dostatecznie atrakcyjna aby skusić wielkie mocarstwa do szukania rozwiązań w tym samym stylu tylko, że na daleko większą skalę i kosztem tym razem wielu innych słabszych państw. Perspektywa takiego rozwiązania może sprawiać wrażenie, że

poprzez ograniczenie liczby partnerów do rokowań będzie łatwiej utrzymać pokój i porządek w świecie. Stąd też, jak przyrównuję, bierze się powód, że mentalność ta jest tak trudna do pokonania. W konsekwencji w chwili obecnej może ona znacząco tyle, że sowieckie zdobycze terytorialne po II wojnie światowej są nienaruszalne, że wobec tego nic nie można zrobić, że nie można oczekiwać na żadną pomoc ze strony państw demokratycznych ponieważ psułoby to stosunki w Europie, która mimo wszystko żyje w pokoju przez prawie 40 lat. Potwierdzeniem

było wystąpienie naszego premiera kanadyjskiego E. Trudeau, po wprowadzeniu stanu wojennego. Przyznał on zupełnie otwarcie, że nie dla Polski nie można zrobić, ponieważ Polska znajduje się w sferze suwerenności sowieckiej i sta-

łanowicie, po raz pierwszy po wojnie w sytuacji kryzysu w Europie Wschodniej państwa NATO zajęły bardziej zdecydowane stanowisko wobec groźby interwencji sowieckiej w Polsce, grożąc Rosji surowymi konsekwencjami.

*

Wkrótce po wprowadzeniu stanu wojennego doszło rzeczywiście do ogłoszenia pewnych sankcji gospodarczych i politycznych, których nie wprowadzono uprzednio ani po najeździe na Węgry w 1956 r. ani po agresji na Czechosłowację w 1968 r. Mój nadzieje, że może istotnie wskazuje to na odejście od ducha Jałty. Taką opinię reprezentował m.in. pan premier Kazimierz Sabbat w czasie swojego wystąpienia do przedstawicieli Polonii z racji swojego pobytu w Kanadzie na wiosnę 1983 r.

Marek CELINSKI

FUNKCJONOWANIE LEGALIZMU POLSKIEGO W KANADZIE

Dokonczenie z poprzedniego numeru

ło się to na zasadzie umów jałtańskich, które są przez Zachód respektowane. Mentalność Jałty znalazła również swoje formalne odzwierciedlenie w tzw. polityce detente, która z punktu widzenia sowieckiego miała na celu utrwalenie podziału Europy przez Sowietów i przypiętowanie ich zdobyczy terytorialnych. Przeciw Jałcie możemy występować zarówno jako Polacy, jak również z punktu widzenia obywateli innych krajów którzy są oburzeni faktem, gdy o losie małych państw decyduje się przy stole konferencyjnym z udziałem tylko trzech wielkich mocarstw. Możemy przeciw mentalności Jałty występować kierując się poczuciem niesprawiedliwości wyrażonej światu oraz przeciwstawiając się tendencjom hegemolistycznym w świecie związanym z polityką wielkich mocarstw. Możemy również występować powołując się na krótkowzroczność polityki Zachodu, który w rezultacie został zupełnie wymanewrowany z Europy Wschodniej oddając ten obszar Europy całkowicie pod dominację sowiecką, co spowodowało w konsekwencji olbrzymie zagrożenie Zachodu przez siły Paktu Warszawskiego.

Możemy i powinniśmy również występować przeciwko Jałcie, powołując się na istnienie legalnego rządu polskiego, który przez decyzję cofnięcia uznania międzynarodowego pozbawiony został możliwości wykorzystywania przysługujących uznanemu rządowi

Dopóki jednakże ten rząd istnieje, istnieje również dowód doznanej niesprawiedliwości i haniebnej zdrady. Swoim istnieniem dostarcza również jeszcze jednego argumentu, który można użyć domagając się zmiany stanowiska Zachodu wobec problemów Polski i Europy Wschodniej.

*

Wydaje się, że pojawiły się już pewne symptomy tego, że Zachód pomału odstępuje od bezwzględnej podporządkowywania się konsekwencjom Jałty

wiązane sprawy wymagają nieustannej, zorganizowanej i skoordynowanej działalności politycznej mającej na uwadze interesy narodu polskiego, działalności politycznej w obrębie ciągłości naszej państwowości i tradycje demokratyczne naszego parlamentaryzmu.

W jaki sposób rząd RP na Uchodźstwie organizuje tę działalność? Rząd ten reprezentuje władzę wykonawczą i działa w obrębie uchwały Rady Narodowej w Londynie będącej polskim parlamentem na obczyźnie. Oddziały Rady Narodowej funkcjonują w szeregu krajach Zachodnich: W Brytanii, Niemiec Zachodnich, Kanady i Stanach Zjednoczonych. Kanadyjski Oddział Rady Narodowej miał inauguracyjne posiedzenie w dniu 13 września 1981 r. na zebraniu w Toronto. Posiedzeniu temu prze-

wodniczył przewodniczący Rady Narodowej w Londynie pan Zygmunt Szadkowski oraz wziął w nim udział Premier Rządu Polskiego na Obczyźnie pan Kazimierz Sabbat, który przedstawił w swoim exposé sytuację Polski w świetle sytuacji międzynarodowej.

Drugie posiedzenie Rady Narodowej w Kanadzie odbyło się w dniu 3 kwietnia 1982 r. Przyjęto na tym posiedzeniu uchwałę ukażującą, że celem działalności Oddziału Rady Narodowej jest oddziaływanie na czynniki państwa w Kanadzie oraz wpływowanie na opinię kanadyjską i przekonywanie jej o konieczności odrzucenia Jałty jako błędnej mszczącej się na całym świecie. Zaaprobowano również jednogłośnie wniosek o utworzenie 5 następujących komisji, z jednoczesnym powołaniem 5 radnych jako ich koordynatorów: komisji spraw krajowych, komisji spraw międzynarodowych, komisji spraw informacyjnych i komisji spraw finansowych. Na tymże posiedzeniu uchwalono również wnioski dotyczące polityki zagranicznej. Rząd RP na Uchodźstwie obręcają się one na wypracowywaniu wspólnej linii działalności narodów zniewolonych przez imperializm sowiecko-rosyjski. Zwłaszcza zaleca się Rządowi konieczność nawiązywania kontaktów dialogu, współpracy i wspólnego frontu wśród narodów rejonu środkowo-wschodniej Europy. Uznaje się przy tym zasadę wolności z wolnymi, równi z równymi. Znaczący to, że wszelkie różnice rozstrzygane powinny być w przyszłości w drodze negocjacji dialogu i arbitrażu za zgodą stron z wykluczeniem przemocy i zgodnie z tradycyjnym polskim hasłem - za naszą wolność i naszą. Uznano również za konieczne prowadzenie polityki zagranicznej w taki sposób, aby zagwarantować prawo Polski do przystąpienia do jednoczącej się Europy. Zalecano również, aby w przypadkach, gdy jest zgodność interesów, w miarę możliwości występować do władz kraju zamieszkania jako całość reprezentując uciemiężone przez Rosję i Sowietów narody.

W skład Rady Narodowej w Kanadzie wchodzi 45 radnych wywodzących się prawie ze wszystkich prowincji Kanady. 1/3 radnych pochodzi z nominacji prezydenta, natomiast reszta pochodzi z wyboru. Kadencja Rady trwa 5 lat i upływa w momencie upływu kadencji Rady Narodowej w Londynie. Posiedzenia Rady odbywają się co najmniej 2 razy do roku. Przewodniczącym Rady Narodowej w Kanadzie jest obecnie profesor dr Andrzej Kawczak z Uniwersytetu Concordia zamieszkujący w Montrealu.

Z Radą Narodową współpracuje delegat Rządu na Kanadę, (jest nim obecnie ksiądz prałat Franciszek Pluta), do którego obowiązków należy regularne informowanie Oddziału o pracach Rządu RP. Do zakresu działania Rady Narodowej w Kanadzie należy (przytoczę tutaj fragmenty regulaminu tej Rady): a) utrzymanie łączności między miejscowym społeczeństwem uchodźczym a legalnymi władzami Rzeczypospolitej Polski, b) pomieranie i rozwijanie polskiej niepodległościowej pracy politycznej na obszarze Kanady, c) uchwalenie dezyderatów do Rządu RP oraz składanie wniosków do Rady Narodowej RP w Londynie.

W pierwszym okresie swojej działalności, który zbiegł się z okresem bezpośrednio następującym po wprowadzeniu stanu wojennego, Rada Narodowa wystosowała list protestacyjny do premiera Trudeau po jego bardzo niewłaściwym oświadczeniu w programie telewizyjnym na temat wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Wysłany został również 19 stycznia 1982 list protestacyjny do ówczesnego ministra spraw zagranicznych MacGuigana przeciwko jego pro-

wszystkie te zarysowane bardzo skrotowo problemy i nieroz-

Fragmenty radiowo-
televizyjnego wystąpienia
Prezydenta R Reagana
w dniu 5 września

"Rodacy Amerykanie, przemawiam do Was dzisiaj w związku z masakrą samolotu koreańskiego, w związku z atakiem Związku Sowieckiego na 269 niewinnych mężczyzn, kobiet i dzieci znajdujących się na pokładzie koreańskiego nieuzbrojonego samolotu pasażerskiego. Pozwolicie mi stwierdzić tak jasno jak potrafię, że nie było absolutnie żadnego usprawiedliwienia ani prawnego ani moralnego, dla tego, co uczynili Sowieci."

Reakcje w ZSRR na radiowo- televizyjne wystąpienie R Reagana

W przeciwieństwie do prasy zachodniej gazety sowieckie poświęcają zestrzeleniu samolotu niewielkie, mało znaczące notatki. Sowiecka machina propagandowa rusza narędną pozycją

Agencja TASS "W agresywnym, pełnym nienawiści wystąpieniu, Prezydent Reagan podkreślił potrzebę dalszego dozbrowienia Ameryki. Prezydent Stanów Zjednoczonych wykonał zawzięty i oszczerczy atak przeciwko Związkowi Sowieckiemu usiłując wzniecić wybuch nastrojów antysowieckich w narodzie amerykańskim. Ta umyślna prowokacja została zorganizowana w zgodzie z planami Waszyngtonu, by doprowadzić do

CZEGO DOWIEDZIELISMY SIĘ PRZY OKAZJI

Większość materiału dowodowego w tej sprawie została zebrana przez służby wywiadowcze amerykańskie, japońskie i koreańskie. Monitory służb wywiadowczych na ogół nie pomagają w obsłudze pasażerskich linii. Zebrany przez nie materiał jest selekcyjowany i przekazywany w ręce ekspertów po pewnym czasie.

Monitując lot 007 amerykański wywiad nie mógł udzielić pomocy ani urzędzić pilota fatalnego samolotu.

Sowieckie samoloty wojskowe wyposażone są w radia, za pomocą których praktycznie nie mogą porozumiewać się z samolotami innych państw.

Według danych CIA, sowieckie wojska lotnicze liczą pół miliona, 1600 samolotów i tysiące stacji radarowych. Piloci są zawsze kontrolowani z Ziemi.

dalszego pogorszenia sytuacji międzynarodowej i wstrzymać rozmowy rozbrojeniowe"

Radio Moskwa "Nasze siły powietrzne wypełniły swój obowiązek w obronie ojczyzny. Ludzki żal, który głęboko dzielimy, nie jest naszą winą. Prezydent Reagan naciskał na Kongres, by zaangażował jego gigantyczny program militarny wykorzystując wydatek z samolotem naruszającym przestrzeń powietrzną Związku Sowieckiego jako pretekst. Kiedy hitlerowcy atakowali zmuszali kobiety i dzieci by szły przed nimi. Nie sądzimy by to porównanie (Białego Domu z hitlerowcami - red.) było za silne. Jest akurat słuszne"

Region Kamczatki, Morza Ochockiego i Sachalin jest ściśle strzeżony. Każdy wydatek naruszenia powietrznej granicy Sovietów na miejscowych monitorach, przekazany jest dowódcy w Chabarowsku oraz kwaterze głównej w Moskwie.

Magazyn "Time" (z 5 września) podał, że od stycznia br. 77 samolotów sowieckich naruszyło przestrzeń powietrzną USA podczas lotów na trasie ZSRR - Kuba oraz, że ZSRR wystrzelił ponad 900 rakiet typu ziemia - powietrze w stronę latających w pobliżu sowieckich granic powietrznych amerykańskich samolotów rozpoznawczych. Samoloty sowieckie próbowały wykryć częstotliwość na jakiej działają radary amerykańskie oraz ustalić, ile czasu zajmuje sítom powietrznym USA reakcja na naruszenie amerykańskich granic powietrznych.

na zestrzelenie. Waszyngton nie odwoła nowej rundy rozmów rozbrojeniowych w Genewie, ani spotkania sekretarza stanu Schultza z Gromyką w Madrycie, mimo że wyjaśnienia Moskwy są zupełnie niewystarczające. Ale nie można też było oczekiwać, że Kreml przyzna się do przestępstwa i będzie się troszczył o przywrócenie do siebie zaufania. Przeciwnie. Mentalności sowieckiej bardziej odpowiada, posługując się brudnymi chwytami maszyn propagandowych, przypisywanie winy wywiadowi amerykańskiemu, chociaż przemawiają przeciw temu dowody i prawdopodobieństwo. Z drugiej jednak strony, rozważa Zachód wyraża jego słabość.

SANKCJE

lotom sowieckim kursującym na trasie ZSRR-Kuba na lądowanie i pobieranie paliwa na lotnisku Gander z Nowej Funlandii dopóki ZSRR nie przedstawi wszystkich okoliczności zestrzelenia południowokoreańskiego samolotu.

Stany Zjednoczone zawieszają rozmowy związane z porozumieniem kulturalnym oraz plany otwarcia amerykańskiego konsultatu w Kijowie i sowieckiego konsultatu w Nowym Jorku.

Unieważniony zostanie także dwustronny układ transportowy wznawiany w czerwcu br.

Przedłożony zostaje zakaz lotów Aeroflotu na terenie USA (obowiązujący od grudnia 1981 roku jako protest przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce).

INNE SANKCJE

Międzynarodowe Stowarzyszenie Pilotów Linii Lotniczych w dniu 6 września ogłosiło wstrzymanie wszystkich lotów do Związku Sowieckiego na 60 dni. Wiadomość ogłosił przewodniczący organizacji, do której należą 67 krajów.

Prezydent Torontonskiego Maple Leaf Garden na wiadomość o zestrzeleniu samolotu koreańskich linii lotniczych zerwał planowany na wrzesień kontrakt na występy sowieckiego cyrku.

Z Vancouveru, Nowej Szkocji, Calgary oraz Winnipeg doniesiono, że tamtejsze instytu-

KOMENTARZ Prezydent J Carter wprowadził o wiele surowsze sankcje po uwzględnieniu Afganistanu. Nałożył embargo na sprzedaż zboża do ZSRR oraz wprowadził ostry bojkot ekonomiczny ZSRR. Doprowadził także do zakończenia dużym sukcesem bojkotu igrzysk olimpijskich w Moskwie. Prezydent R Reagan zareagował o wiele ostrzejszymi sankcjami wobec ZSRR gdy wprowadzono w Polsce stan wojenny niż teraz. Obecne sankcje eksperci traktują jako symbol czysty, praktycznie bez znaczenia dla ZSRR. Decydujący wpływ na nikłość za stosowanych sankcji ma panujące w administracji Reagana przekonanie, że wcześniej zastosowane sankcje przez Cartera i Reagana miały minimalny wpływ na zachowanie ZSRR, który do dzisiaj okupuje Afganistan i kieruje totalitarnymi posunięciami gen. Jaruzelskiego.

"Prawie żadne sankcje wprowadzone przez prezydenta Reagana świadczą o tym, że Reagan nie próbuje udawać, iż potrafi kontrolować i wpływać na zachowanie ZSRR drogą sankcji. Droga którą obrał w poskramianiu ZSRR jak zauważył jeden z czołowych przedstawicieli jego administracji, wydaje się właściwsza: Ameryka superuzbrojona i potężna gospodarczo."

cje, które miały gościć cyrk sowiecki odmówiły jego przyjęcia.

Nad odwołaniem występow, w chwili gdy kończy ten tekst zastanawiają się menagerowie w Edmontonie, Ottawie i Quebec City.

SKUTKI UBOCZNE

Przywódcy rozbrojeniowych grup w Toronto wyrazili zaniepokojenie, że zestrzelenie samolotu może spowodować odwrót od ruchu rozbrojeniowego w Kanadzie. Rzecznik prasowy organizacji koordynującej działalność 30 torontonskich grup, Anne Adelson wyraziła obawy co do wzrostu antysowieckiej, jak to określiła, "paranoi".

SPEKULACJE

DLACZEGO 007 ZBOCZYŁ Z KURSU?

Jest wiele prawdopodobnie, że na pytanie to nie uzyskamy już nigdy odpowiedzi. Po pierwsze piloci nie żyją, po drugie szanse odnalezienia na sowieckim terytorium czarnej skrzynki są nikłe zwłaszcza, że Sowieci nie dopuszczili do jej poszukiwań.

Istnieją 3 hipotezy:
A) Pilot świadomie zmienił kurs (np. w celu zaoszczędzenia paliwa),
B) Na skutek wprowadzenia fałszywych danych do pilota automatycznego samolot zmienił kurs po pokonaniu x km od A. Eksperci w 99% wykluczają uszkodzenie pilota automatycznego dopuszczają natomiast możliwość wprowadzenia informacji pokazujących pilotowi fałszywe dane o położeniu. Eksperci wykluczili również awarię urządzeń elektrycznych w samolocie, która mogłaby całkowicie wyeliminować działanie pilota. Nawiasem mówiąc Japonia stwierdziła, że samolot leciał cały czas na światach nawigacyjnych, co zadaje kłam oswiadczeniu TASSA,

C) Prezydent Koreanskich Linii Lotniczych powiedział 5 września: Największą przyczyną zbieżności z kursu wydało się było zakłócenie radiowe. Jest to socie prawdopodobne, że ZSRR rozwija badania system zaburzający kierunek lotu samolotów.

PEWNE TRADYCJE

W 1978 roku samolot koreańskich linii lotniczych naruszył sowiecką przestrzeń. Kolejne 2 jednostki sowieckie samolotów, którym nakazano ścigać nie intruza, okazały się niezdolne do lotu. Trzecia z nich, zmusiła samolot do lądowania, dając uprzednio ostrzeżenia, które pilot zignorował. Podczas tego lądowania zginęły 2 osoby. Decyzją podjętą została w Moskwie

Z ostatniej chwili

USA oświadczyły, że jest prawie pewne, iż samolot południowokoreański został zestrzelony przy użyciu dwóch rakiet typu powietrze-powietrze, a nie jednej jak sądzono pierwotnie. Dodały także, że samolot został zestrzelony albo w momencie kiedy opuszczał sowieckie granice powietrzne albo nawet już gdy opuścił, nie wyklucza się w związku z tym, że szczątki samolotu mogły spaść poza obręb sowieckich wód terytorialnych.

KREML ZMIENIA STANOWISKO ALE NADAL OSKARŻA USA

W Moskwie wydano w dniu 6 września nowe oświadczenie, w którym ZSRR przyznaje, że jeden z pilotów sowieckich "powstrzymał" samolot, który został ostrzelany - podkreślono w komunikacie - nad regionem gdzie znajdują się sowieckie bazy nuklearne. Komunikat podtrzymał wersję, że samolot nie reagował na strzały ostrzegawcze sowieckich samolotów. Podaje także, że nasłuch sowiecki wykazał, iż samolot nadawał sygnały radiowe typu szpiegowskiego podkreślając, że dopiero wówczas sowiecka stacja dowodzenia naziemnego wydała rozkaz powstrzymania lotu. Komunikat podkreśla, że pilot nie mógł wiedzieć, do jakiego samolotu strzela, gdyż utrudniały to złe warunki atmosferyczne. Komunikat ubolewa nad śmiercią niewinnych ludzi, ale podkreśla, że całkowita odpowiedzialność spada na przywódców amerykańskich, którzy zaplanowali tę misję szpie-

USA podały, że komunikat zawiera w dalszym ciągu kłamstwa. Sekretarz Stanu G Schultz poinformował, że odwołał swe spotkanie robocze w Madrycie z sowieckim ministrem spraw zagranicznych A Gromyką.

Wcześniej, odwołano w ostatniej chwili, zaplanowane na 5 września spotkanie we Francji między A Gromyką a ministrem spraw zagranicznych Francji C Cheysson. Zadna ze stron nie podała z czyjej inicjatywy.

Allan MacEachen, minister spraw zagranicznych Kanady oświadczył w związku z komunikatem, w którym ZSRR przyznaje, że wydał rozkaz powstrzymania lotu samolotu koreańskiego, że uważa komunikat za nic więcej niż początek ewentualnej zmiany stanowiska sowieckiego i że sankcje wobec ZSRR pozostają w mocy.

Sowieci zdecydowali, by się zabić 268 ludzi? I to na progu kolejnej rundy rozmów generalskich. To prowadzi nas do następnej kwestii. Pomijając osobę Mc Donalda, z jakiego powodu Sowieci zdecydowali się w tak niewygodnym politycznie momencie, u progu kolejnej fali odprężenia między Wschodem a Zachodem na ryzyko zamrożenia tych stosunków. Niewykluczone, że barbarzyński mord jest owocem walki o władzę między cywilnym a wojskowym aparatem partyjnym. W interesie wojskowych sowieckich nie leżą dalsze posunięcia rozbrojeniowe. Niechęć elit wojskowej do byłego szefa KGB Andropowa i jego linii coraz częściej była obiektem spekulacji źródeł zachodnich.

Mozna przypuszczać, że lot 007 dał okazję stworzenia kolejnej prowokacji, tym razem nie do gorącej, lecz zimnej wojny.

Decyzja niezrywania rozmów w Genewie przy przyjęciu tej hipotezy okazuje się być nie mniej dalekowzroczna niż nałożenie sankcji na sowieckie linie lotnicze.

Opracowane na podstawie fragmentów autentycznych listów z kraju

22 stycznia 1983

Od 1 lutego czeka nas kolejna podwyżka alkoholu, papierosy i kawa, później także benzyna. Gdybyście mogli przystać jakies witaminy, bo dostałam awitaminozy, popękały mi stopy i służowka w jamie ustnej.

Ceny szaleją i nikt się nie liczy z budżetem średnio zarabiających. Rosnie spekulacja, ale jak ma jej nie być, skoro ja od półtora roku dostałam tylko jedną parę rajstop, a nie udało mi się zdobyć ani jednej pary majtek czy skarpetek. W telewizji ciągle mówią, że Wy-emigranci, klepiecie tam biedę, że nie macie co jeść i gdzie mieszkać. Wiem, że na Zachodzie pracuje się inaczej, ale chyba nie ma tak, żeby ktos spał w przytułku i żywił się suchym chlebem?

27 lutego 1983

Zwycięstwo! Wczoraj kupiłam "Jawox", pierwszy od przed wojny.

1 marca 1983

Co w kraju? Bieda aż piszczy. Najgorsze jest to, że zrobiło się bardzo niebezpiecznie. Trzeba szybko wracać do domu, żeby nie iść po ciemku, bo można wrocić bez ubrania i nie zawsze zdrowym. Straszne są też napady na domy, nie można nikomu otwierać. Jakos nie mogą tego opanować.

8 marca 1983

Szaleje inflacja. 10 kg kawy ma kosztować 300 zł, rosną ceny gazu, elektryczności, czynszu. Ludzie wykupują wszystko, łącznie z książkami, po które są kolejki, jak kiedyś po cytryny. Ceny książek obłędne, "Basnie" Braci Grimm - 1200 zł, na czarnym rynku do 4 tys. Pod wieloma względami sytuacja gorsza niż przed "zawieszeniem". Zmieniło prawo karne. Jest dosłownie duszno. O "wyjściu z kryzysu" nie ma mowy. Jak przedtem to było powolnie osuwanie się, tak teraz wszystko pędzi w przepaść. Boję się, że nie dożyję zmiany. Nie mówię o pseudozmianach, czyli kolejnych "odnowach" (stary dowcip "nowe wraca"). Wszystkie tematy stały się martwą przestrzenią, stosunek do świata, filozofia, miłość - wszystko tak samo blade i drugoplanowe. Aha, mam wrażenie, że duża część listów doznaje "uszkodzenia" w drodze i przychodzi otwarta. Trzymaj się i nie daj się zwariować!

12 marca 1983

Życie tutaj bardzo się zmieniło. Nie mówię o względach materialnych (choc na przykład na mieszkanie czeka się oficjalnie 15-20 lat). Pozostaje jeszcze sprawa psychicznego stłamszenia i niepewności jutra, większej niż dwa lata temu.

23 marca 1983

Ostatni kawał. Dwoch facetów rozmawia w toalecie - "Pryskasz pan?" "Nie, zostaję w kraju".

25 marca 1983

W telewizji występują ludzie, którzy wracają ze Stanów. Ostatnio "produkował się" jakiś lekarz, który podobno przymierał głodem przez dwa lata i wroczył na bilet kredytowy. Mówią, że Wy tam nie dostajecie żadnej pracy, że mieszkacie w strasznych norach i że jesteście głodni. Są tacy, którzy mówią, że Was specjalnie fotografują w takich ubraniach i wnętrzach - dla propagandy. Trzeba mieć tu czasem naprawdę silne nerwy. Relacje cenowe u Was pewnie inne, ale na pewno nie ma tak, żeby człowiek musiał pracować ponad pół roku i nie mieć jedząc, kupić na przykład regał (teraz najtanszy kosztuje ca 100 tys zł) albo żeby za całą pensję (też nie jedząc) kupić buty. Wczoraj na posiedzeniu Sejmu powiedzieli, że to jeszcze trzy lata takiej biedy, ale nikt już w to nie wierzy.

3 kwietnia 1983

W "Domach Centrum" sprzedają na kartki mąkę, kaszę i cukier, a poza tym jeszcze wypychane żółwie. Tak, tak, kubankie, po 800 zł za sztukę, nikt tylko nie wie po co. W ogóle teraz w różnych sklepach sprzedają różne rzeczy. W sklepie z tkaninami (których nie ma) sprzedają szklanki albo pastę do zębów. W sklepie "gospodarstwa domowego" widziałam ostatnio podszepek. Jakims cudem udało mi się kupić półbuty, ale nie będą miały za to letnich butów, ale latem można i boso chodzić. Zniesli militaryzację mojego zakładu, ale rygory pozostały, to znaczy ja nie mogę się zwolnić z pracy, ale oni mogą i to bez podania przyczyn. Jedyną władzą jest dyrektor i nie ma się do kogo odwołać.

23 kwietnia 1983

Wypadłem z obiegu. Jestem młody, inteligentny, dumny i uparty, a to daje wynik jeden - samotność. Chciałem nie-

OKRES TRZECI

Po wojnie?

dawno gdzieś wyjechać, co nie byłoby takie problematyczne w moim wypadku, ale co za różnica, samotność wszędzie jest samotnością. Później miałem sny, sny do siebie bardzo podobne. Powtarzał się w nich jeden zasadniczy motyw - znajdowałem się nagle T A M, pamiętam - ostatnio było to w Berlinie Zachodnim. Zawsze budziłem się spocony i nieprzytomny ze strachu. Otoż ta wielość barw i przedmiotów przerażała mnie, co ja mówię - poraziła. Paralizowała do tego stopnia, że aż bolało. Wśród tej wielości barw i przedmiotów byłem jak pijany tancerz, dajmy słaby tancerz. Uciekałem s t a m t a d i bu dziłem się, by zobaczyć jakiś tam banalny pokój, nie dopiętą herbatę i gołe ściany. Wtedy się uspokajałem. Banalność, niebarwność i brak przedmiotów (nie liczę książek tych Genialnych Kilku), dopiero mnie studziła, śmiesznie, zatrzymywała. Bo tych kilka przedmiotów m a m, smiertelny jestem ich posiadaczem.

Gdańsk 31 sierpnia 1983 ZOMO nie dopuszcza mieszkańców do pomnika pomordowanych stoczniovców

1 maja 1983

Nic się nie zmieniło. Gdzieś tylko, tylko za głęboko uwierzyłem, że "idzie nowe" i może rzeczywiście szło, tylko że ja nie zdążyłem na ten pociąg, przemknął gdzieś obok. Wygląda nawet na to, że odjechał z innej stacji. A był to piękny pociąg i wioził różne, różniste rzeczy, na które wszyscy czekaliśmy (Wy też - pamiętacie?) Została tylko gorycz, nie, raczej głębokie zdziwienie, obudzonego z ręką w nocniku. I Wy i ja chodzimy jeszcze, śmiejemy się, nudzimy i pozornie wszystko jest dobrze - mnie tu, a Wam - tam. Z tą różnicą, że z Was tam nikt nie robi durniów, macie szansę na to, żeby żyć tak, jak kiedyś razem marzyliśmy. I jak pomysłem o tym bagnie, które my sobie sami na oko budujemy (my - bo bierność - do cholery - to też forma akceptacji), to słowo daję, kosc ogonowa głębiej wrasta mi w dupę. Ale zmienmy temat i posłuchajcie kawału o zwierzątkach.

"Zając i niedzwiedz dostali wezwanie do Pałacu Mostowskich w Warszawie. Idą i zastanawiają się, za co ich wezwali. Zając - Mam duże uszy, może o to im chodzi. Niedzwiedz - Mam piękne futro, może wrypią podatek od luksusów?" Idą i bardzo się boją, bo słyszeli, że tam była Usiedli na ławce w poczekalni, a z pokoju przestuchan wychodzi wielbił Zając przerażony - Nie wiem jak ty, niedzwiedziu, ale ja sphywam, zobacz, co z konia zrobili." Tak wygląda sytuacja na dziś. Nie jest źle, choć wśród Gorali nie ma jednogłośności. Jedni twierdzą, że będzie lepiej inni, że lepiej to już było.

2 maja 1983

Spożnione życzenia z okazji świąt Wielkiej Nocy - uwaga!! Jak wiecie Wielkanoc, to jest Wielkanoc i nie ma się co spierać na temat wyższości świąt Bożego Narodzenia nad świątami Wielkiej Nocy, jak to czynią nasi wrogowie, którzy już nie raz chcieli naszczać do farby, przygotowanej przez nas w celu malowania jaj (bez aluzji). Myślę więc, że z godnością i spokojem przyjmiecie niniejsze życzenia.

6 maja 1983

Na zewnątrz - totalny syf. Życie jest tak nędzne, stłamszone i do d (i bez nadziei, że coś się zmieni), że się tego życia odechciewa. Wprawdzie zwykle coś się zmieniało, kiedy nie było już nadziei, ale obecna sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa, nie zapowiada zmian, chyba że na gorsze. "Szarpia" mną sprzeczne uczucia z jednej strony

chciałabym wyjechać na zawsze i nigdy nie wracać. Z drugiej strony wiem, że poza tym cholernym skrawkiem ziemi, nie umiałabym żyć. Tu można tylko zeszmacić się (nawet nie robiąc, a właściwie właśnie nie robiąc nic), albo "z honorem na dnie leć". Nikt tu nie może wygrać. Wciąż następnym pokoleniom łamię się kregostup, wciąż następne podrywają się, twierdząc z uporem, że są ludźmi. Powiedzonko "dobry obywatel, to martwy obywatel" ma wiele sensu. To kraj zdążający do upanstwowienia obywateli. Wielu ludzi w imię świętego spokoju daje się "wyzero-wać" doprowadzić do duchowej i moralnej mierności. Dobrze to rozumiem. Zał mi ich i mnie samej, bo dla mnie spokój także jest prawie najważniejszy. Zdumiewa mnie bardziej model władzy tutaj. Tu władza jest niewolnictwem i przymusem gorszym niż uciemiężenie. Nie mogę pojąć, jak można mieć ją i być jeszcze czymkolwiek dla samego siebie. Przez nią człowiek staje się rzeczą, martwą srubką w mechanizmie. To także najgorszy rodzaj prostytucji, bo zwykła prostytutka sprzedaje coś, co ma. Gdy przedmiotem handlu jest godność i sumienie, którego się nie posiada - nie wiadomo co o tym myśleć. Na szczęście mam jeszcze trochę przyjaciół, takich, którzy nie zostali przekonani. Ostatnio zetknęłam się jednak z wieloma monstrami i zmroziło mnie to do szpiku kości.

9 maja 1983

Ostatnio obraduje kongres PRON - ni to partia, ni to ruch społeczny. Na jego czele stoi Jan Dobraczynski - katolik (sic!). Jest w dalszym ciągu bardzo ciężko, choć nieco drgnęło (ocet, musztarda, jarzyny, jabłka).

13 maja 1983

Wszyscy żyją zblizającą się wizytą Papieża.

15 maja 1983

W piątek byliśmy na spacerze na Starówce, ale nie jest taka jak "przedtem". Gdzieś zgubił się cały klimat. Nawet dobrych lodów nie ma, ot takie zamrożone mleko w proszku. W każdym razie "kamaszowaliśmy" stamtąd dosyć szybko z takich ot różnych powodów. Na Rynku malarzy niewielu, były trzy dorozki. Piętnastoletnia córka mojej znajomej uciekła z domu. Takie są teraz te dzieci. Według nich nie warto pracować, bo kombinatory zostają milionerami. Wzorce mają tę naszą dziecięcą nieszczęśliwość, bo jeśli na co dzień rodzą się fortuny z kombinacji, to po co im mówić o pracy, albo nauce.

20 maja 1983

Kochanie! Na zdjęciach wyglądasz jak luksusowa dama z innego świata. Zresztą, gdyby zestawic moje zdjęcia z Twoimi, byłaby to dobra ilustracja rzeczywistości. Życie tu jest posępne, szaro-czarne, mimo pięknej wiosny, a właściwie już lata. Powiedziałabym, że jest nawet coraz wstrętniejsze. Takie odliczanie wstecz. Kiedy dojdzie się do zera, nie będzie już można w ogóle żyć. Kiedy czasem przypadkiem włączę telewizor, albo spojrzę w gazetę - ogarnia mnie histeryczny śmiech. Jakim prawem zniszczono życie następnego pokolenia? Nie wierze już w ogóle w żadne prawa, w przyszłość, w nic. Jestem wbrew mej woli i chęci zmuszona żyć polityką i narodem. "Zawieszona" wojna wisł jak topór nad ludźmi. Kiedy wyjechałaś? Chyba w 81. Nie można sobie wyobrazić tej zmiany. Ludzie bardziej posępni niż kiedykolwiek za mojej pamięci. W ramach normalizacji zawieszono teraz reglamentację masła (skądinąd wiadomo, że masło od roku gnije w magazynach, to ta metoda głodzenia, żeby myśleć tylko o brzuchu). Zewsząd duszące kłamstwa, jakby się brodziło w gównie, coraz wyżej i wyżej, aż wlewa się do ust. Będziemy tu żyć tak, w coraz ciasniejszym więzieniu, chyba tylko po to, żeby podtrzymać "biologiczną egzystencję narodu". Kryzys ekonomiczny, wbrew telewizyjnemu pitoleniu, pogłębia się coraz bardziej. Czy wyobrazasz sobie, że cofnięto przydział dewiz dla bibliotek UW? To już nie załamanie się gospodarki, to cios w przyszłość. Zaległości naukowych nie odrobi się nigdy, przy obecnym tempie rozwoju. Jesteśmy skazani na wymarcie, albo na nędzną egzystencję nędznego panstewka (poza siłami zbrojnymi, które są - ho! ho!) jakiś piąty świat. I ta przerażająca świadomość, że człowiek tu jest niczym, nie jest nawet trybikiem maszyny, tylko po prostu niczym i najlepiej by było, gdyby zdechł, bo gdyby nie ludzie, to wreszcie można byłoby zaprowadzić porządek (koszarowy). Jeżeli "Dania jest więzieniem", to Polska niewątpliwie jest koszarami.

ciąg dalszy

PRAWA I OBOWIĄZKI AGENTA WOBEC PRYNCYPAŁA

W poprzednim odcinku stwierdziliśmy, że prawo kanadyjskie wyróżnia trzy rodzaje stosunku między pracodawcą a pracownikiem. Jednym z nich jest stosunek pryncypał-agent.

A oto lista praw i obowiązków

1 Agent ma obowiązek stosowania się do instrukcji pryncypała

2 Agent ma obowiązek wykonywania powierzonych zadań w sposób staranny i umiejętny (w granicach zdrowego rozsądku)

PRAWO I TY

PRACODAWCA I PRACOWNIK

3 Poza uzgodnioną prowizją, z transakcji pryncypała agent nie może wyciągać żadnych innych korzyści materialnych

4 Jako powiernik interesów pryncypała, agent nie może stawiać się w sytuacji, w której występowałby konflikt jego własnych interesów z interesami pryncypała

5 Agent nie ma prawa delegowania swych obowiązków - przekazywania ich komu innemu, chyba że pryncypał go do tego upoważnił

PRAWA I OBOWIĄZKI AGENTA WOBEC OSÓB TRZECICH

1 Dopóki agent działa w ramach swych kompetencji, lub także wrażliwie sprawiła na osobie trzeciej, za jego działania odpowiada pryncypał

2 Jeśli agent ukrył, że działa jako agent, to za jego działania odpowiada zarówno pryncypał jak i on sam

3 Agent odpowiada za wszelkie szkody i straty wyrządzone osobom trzecim na skutek działań, do których przez pryncypała

nie był upoważniony. Ani pryncypał ani agent nie odpowiadają w inny sposób za działania do których agent nie był upoważniony, tj. nie jest wiążący kontrakt zawarty w imieniu pryncypała, jeśli agent do zawarcia takiego kontraktu nie był upoważniony

PRAWA I OBOWIĄZKI PRYNCYPAŁA WOBEC AGENTA

1 Pryncypał ma obowiązek płacić za usługi agenta

2 Pryncypał ma obowiązek zwracać agentowi sumy pieniężne, które ten wydatkował w jego imieniu

AGENCJA HANDLU NIERUCHOMOŚCIAMI REAL ESTATE AGENCY

Agent - pośrednik między sprzedającymi i nabywającymi domy i inne nieruchomości podlega ogólnym, wymienionym tu

zasadom. Oprócz tego w handlu nieruchomościami obowiązują, w stosunkach między pryncypałem, agentem i osobami trzecimi, pewne zasady szczególne, o których trzeba wiedzieć

1 Sprzedający musi jasno stwierdzić, czy cena, której żąda, obejmuje prowizję dla agenta

2 Normalny kontrakt w sprawie prowizji stanowi, że agent ma do tej prowizji prawo, jeśli przedstawi sprzedającemu nabywcę. Do prowizji ma prawo nawet wtedy, kiedy to przedstawienie nabywcy sprzedaż się odwleka lub wcale do niej nie doszło. Funkcja agenta kończy się z chwilą przedstawienia nabywcy sprzedającemu

3 Posrednik sprzedazy nieruchomosci, który nabywa nieruchomosc na własny rachunek i posiada informacje mogace wplynac na cene tej nieruchomosci, ma obowiazek poinformowac sprzedajacego na piśmie, ze jest posrednikiem sprzedazy nieruchomosci i wyjawic znane sobie okolicznosci, które mogą wplywac na wartosc tej nieruchomosci

ZAKONCZENIE DZIAŁANIA AGENCJI

Agencję może rozwiązać decyzja pryncypała, agenta, lub działanie prawa

ZAKONCZENIE STOSUNKU PRYNCYPAŁ - AGENT

Stosunek ten może zostać zerwany

1 Na skutek warunków kontraktu, tj. po wypełnieniu zadania, dla którego agent został zaangażowany

2 Na skutek decyzji podjętej wspólnie przez pryncypała i agenta

3 Na skutek wypowiedzenia kontraktu przez pryncypała lub przez jego agenta

W przypadku śmierci, bankructwa lub choroby umysłowej pryncypała lub agenta, agencja kładzie kres prawu, zrywając stosunek między pryncypałem i agentem

Mecenas January

Za tydzień
Pracownik najemny
i pracodawca

Może na wyspy?

Do 23 października można wybrać się na pobliskie wyspy korzystając z promów odchodzących z portu u stop ulicy Yong. Koszt przejazdu symboliczny. Po wylądowaniu mamy 2 możliwości: a) udać się do parku dla rozrywki, b) omijać wątpliwe uciechy i kotłujące się tłumy z daleka, a to dosiadając roweru, który można na promie przynieść lub też uczynić użytek ze swych nierzadko w mieście używanych nóg. Wzdłuż wysp biegnie drewniany deptak pieszo-rowerowy, z którego zboczywszy znajdziemy odludny kątek na plaży z widokiem na otwarte jezioro. Można zabrać kiełbaski, węgiel i niekoniecznie przysłowiowy rozen, bo są tam takowe do użytku publicznego.

Jezioro w tym roku, a może i w przyszłym nie jest najbezpieczniejsze. Wokół Toronto powstał pas wód zatrutych chemikaliami i chorobotwórczymi bakteriami. W stosunku do stopnia zatrucia wód Bałtyku, najbrudniejszego morza świata, jest to doprawdy drobniak, ale kąpiel w Ontario nie jest zalecana.

W lipcu czy sierpniu woda jest tak przerażająco zimna, że zniechęca i tak miłośników amatorskiej kąpeli.

Nie przeszkadza to jednak w spędzaniu na plaży ciepłych jeszcze dni. Gorąco polecam wycieczkę wzdłuż plaży w autentyczną dziką plażę.

Wyruszyć można z Woodbine na południe wyszcigowego toru w kierunku wschodnim, by przebyć de-

ptakiem wzdłuż jeziora niewielką odległość do Victoria Park. Można też dojechać do oczyszczalni i pomp na południowym końcu ulicy Victoria Park, by po przejściu kilkuset metrów trawnikiem okalającym pomimo urzec na wschód od niej dziką plażę z wysokimi malowniczymi skałami, olbrzymimi kamieniami i kompletnym pustkowiem. Tym co tęsknią za morzem przypomną się zapewne urwiska dzikich bałtyckich plaż, te jednak są kamieniste i na bosaka niemiłe. Do tego niedocenianego zakątka prowadzi po prostu dziura w ogrodzeniu zaopatrzona w metalową drabinkę.

ATAKUJEMY OD WSCHODU

W ten sposób wkraczamy w tzw. Skarpy Scarborough, niedostępne i niebezpieczne dla tych, co chcą z przylegających do jeziora ulic dostać się na plażę. Okazja ta może

się powtórzyć dopiero na południowym końcu ulicy Brimley, gdzie zaczyna się Bluffers Park, Cathedral Bluffs Park, dalej na wschód Cudia i Sylvan Park.

Niezapomniany jest widok spietrzenia skamieniałej nagiej ziemi, którą erozja ukształtowała w przedziwne kilkunastometrowe ściany zwieńczone kształtami przypominającymi wieże Sam park i przystan z parkingiem roi się od tłumów. Można je zgubić idąc wzdłuż

plaży w kierunku wymienionych już mniej popularnych parków.

Dojazd autobusem 20 (do ulicy Kingston Rd East) ze stacji Kennedy lub inaczej jak informuje nas TTC "Ride Guide".

PRZYJEMNEJ
NIEDZIELI!

PIOSENKI JAZDY POLSKIEJ

Pierwsza brygada, O mój rozmarynie, Marsz Halerczyków, Idzie żołnierz, Białe róże i 24 inne najbardziej popularne piosenki żołnierskie z lat 1914-1921 wydane nakładem PCAG.

Przeboje trzech pokoleń Polaków

Tej książki nie powinno zabraknąć w żadnym patriotycznym domu. Już wkrótce w sprzedaży.

Całkowity dochód ze sprzedaży przeznaczamy na pomoc Polsce PCAG

POLIMEX

NAJWIĘKSZY - WYPRÓBOWANY - USTABILIZOWANY

GWARANTUJEMY PEŁNĄ JAKOŚĆ NASZEGO SERWISU

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI

PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2-3 TYGODNI

NASZ ADRES

"POLIMEX"

2053 DUNDAS ST WEST, TORONTO, ONT TEL 537-7914

POLIMEX = NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ, NAJPEWNIJ

Do nabycia towarów po bardzo atrakcyjnych hurtowych cenach. Np. kawa ziarnista 1 funt — \$3.20

KORZYSTAJCIE Z USŁUG NAJSTARSZEJ, WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

LOKALNI PRZEDSTAWICIELE W CAŁEJ KANADZIE

Nie da się ukryć, że Łazik wylazi na swe wyprawy z Toronto. Plecak pełen jest narodowych parków, gdzie na dalekiej północy, gdy na samym wierzchu świecą skarby odległe o parę przystanków autobusem. Sezon turystyczny zamyka w Kanadzie Dzień Pracy, który mieliśmy w poniedziałek, ale jest wiele miejsc zarówno w Toronto jak i jego okolicach, które są nie tylko dostępne, ale także z jesienią pięknieją, a lekkie ochłodzenie czyni wyprawy przyjemniejszymi.

Narazie poszukujemy w mieście miejsc, które skutecznie udają dzikość.

Toronto ma sporo parków. Niektóre z nich określane mianem "Conservation Area" umożliwiają uprawianie całodobowego kempingu. Inne, z wielokilometrowymi trasami rowerowymi, narciarskimi czy pieszymi tworzą świetne warunki do aktywnego wypoczynku. Inne z łatwym dojazdem pozwalają na wylądowanie ciężkich piknikowych urządzeń w rodzaju rozbiwki w pobliżu parkingów. Wśród tych bagazy nie powinno być alkoholu. Picie trunków w miejscach publicznych jest tu zabronione i surowo karane.

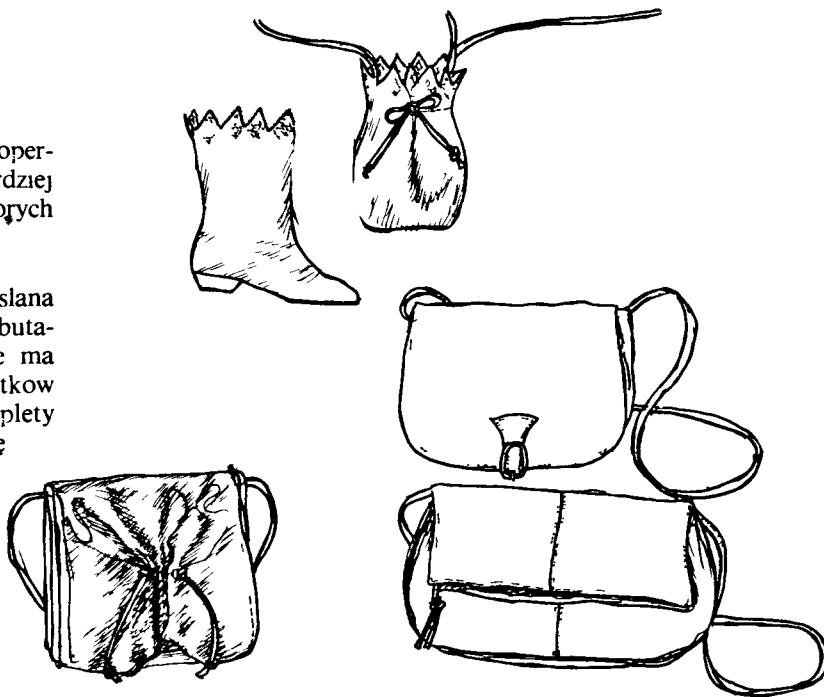
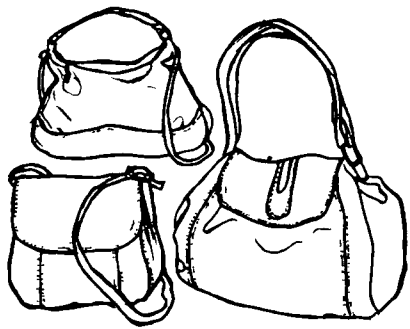
NIE TYLKO DLA KOBIEC

TOREBKI

Torebka jest ważnym dekoracyjnym elementem stroju modnej kobiety. Zharmonizowana barwą z resztą ubioru stapia się w monochromatyczną całość, ale może również, przez zamierzony dysonans kolorystyczny, odgrywać rolę barwnego akcentu. Kolekcje mody prezentują szeroką gamę form torebek od "mieszek" ściągniętych rzemykiem

przez torby myśliwskie, "koperaty" wieczorowe do najbardziej wyszukanych wzorów, w których celują projektanci włoscy

Torebka często bywa pomysiana jako komplet z paskiem lub butami i wówczas klientka nie ma problemu z dobraniem dodatków. Prezentujemy takie komplety oraz torebki na każdą okazję

Makijaz

Natura najlepiej dobiera barwy. Malując powieki nie używaj więc cieni w ostrych, wyszukanych kolorach.

Jeśli masz niebieskie oczy, użyj cienia o ton mocniejszego od koloru Twoich oczu. Zabieg ten sprawi, że oczy będą się wydawały bardziej niebieskie. Uzupełnieniem cienia podstawowego może być kolor szaro-brązowy, cielisto-brązowy albo beżowo-brązowy przechodzący w brzoziowy lub beżowy.

Tak pomalowane oczy stają się "mocniejsze", a jednocześnie wyglądają naturalnie.

Malowanie powinno pogłębić i wydobyć z twarzy to, co w niej najatrakcyjniejsze.

Usta, tak jak oczy, najlepiej wyglądają pomalowane na naturalne, niezbyt mocne odcienie.

Szaszłyk z kurczaka po azjatycku

Składniki: 1 kurczak ok 1 kg, 2 ząbki czosnku, 1/2 szkl. wytuskanych orzechów włoskich, 1 łyżka soku z cytryny, 1 płaska łyżeczka curry, 1 łyżka oliwy, sol, 1 cebula

Sos: 2 łyżki oliwy, 1 łyżeczka sosu sojowego, 1 łyżka soku z cytryny lub winnego octu, 1/2 łyżeczki papryki, 2 ząbki czosnku, sol, 1 cebula

Sposób wykonania

Obrną cebulę, czosnek i orzechy orzeźuscie przez maszynkę, dodaj oliwę, sok z cytryny, curry, trochę soli i utrzec na jednolitą masę. Kurczaka umyć, wyjąć kości i zdjąć skórę, pokroić na niewielkie, mniej więcej jednakowej wielkości kawałki, zanurzyć w przyrządzonej marynacie i odstawić w chłodne miejsce. Po 1

godzinie wyjąć kawałki mięsa i nadziać je na szaszłyki. Wstawić do szaszłykarni lub na ruszt i smażać około 15 min. Przygotowanie sosu: cebulę i czosnek posiekać drobniutko, przesmażyć krotko na oliwie, dodać paprykę, sok z cytryny, sos sojowy, sol, 2-3 łyżki wody i chwilę (ok 3 min) pogotować. Szaszłyki podawać na sznawkach, sos oddzielnie w sosjerce, do tego frytki i zieloną sałatę.

Przepis na 5 porcji

MY THREE SONS RESTAURANT
153 Roncesvalles Ave
Tel 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
W KAŻDĄ SOBÓTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ

YANKA REALTY INC.

151 Roncesvalles Ave
Tel 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

LUDWIKA BURAKIEWICZ
KOSMETYCZKA

przyjmuje
DERMATONE

2285 Dundas St. West
Toronto

TEL 537-0542

Od wtorku do piątku w godz 11-7 pm
sobota 9 30 - 6 pm
Tel domowy 533-2482

nowo wprowadzonych na rynek napojów odżywczych w proszku o smakach mlecznym, czekoladowym i pomarańczowym na terenie Kanady i USA. Wspaniałe walory smakowe i odżywcze, niezastąpione w przypadku wyjazdu za miasto na weekendy lub urlop. Ceny niższe od konkurencyjnych. Bardzo dobre warunki finansowe. Napoje zatwierdzone przez Ministerstwo Żywności i Lekarstw.

Poszukują
dystrybutorów

Zygmunt WARDZINSKI
130 MISSION Rd S E
Calgary, Alta T2G 3Y9

ANKA & PETER / photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5

769 4488

ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

DECORA ART STUDIO
2340 Dundas St. W. Toronto M6P 4A0
Tel. 531-7651

Duża wyprzedaż obrazów olejnych, nowoczesnych plakatów po cenach hurtowych
Duże obrazy olejne "SOFA SIZE" \$59 00
Plakaty oprawione od \$39 00

Oprawiamy obrazy - zdjęcia - wyszywanki - dyplomy - ceny hurtowe

Codziennie od 10 AM do 7 PM

Astra Meat Market

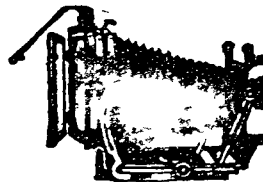
Właściciel E. Rembacz

Na składzie świeże mięsa - własnego wyrobu wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West - Toronto
Tel. 763-1093

INTERNATIONAL
CAMERA REPAIRS

3351 Bloor St West - koło Islington
TORONTO ONT M8X 1E9
Tel 239 1882

KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA
APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH
RÓŻNEGO TYPU
Właściciel Stan NYCZ

Eurolux
ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT)
Tel 497-8441

PACZKI
LOTNICZE
MORSKIE

SUPER-EKSPRES
LOTNICZY - 2-4 DNI
ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE
CENTRALA 2120 Bloor St W, Toronto, Ont Can
M6S 1M8 Tel (416) 762-7253
FILIA 51 Roncesvalles Ave (416) 536-8040

STANDARD
CUKIER \$24 80
40 00 lbs
EX-18 OWOCE CYTRUSOWE \$19,84
6 60 lbs
CYTRYNY 13 40 lbs
POMARANCZE 20 00 lbs
Waga brutto \$26 04
EX 9 6 lbs
KAWA ZIARNISTA

DO LARY

NABYCIA NA
KAWA, POŃCZOCHY, ARTYKUŁY
NA WYSYŁKĘ BEZ PODATKU

BONY
CASH
MIEJSCU

POLSKI PRZEZ
PROMPOL INT'L
ARCEL SERVICE

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

ZDROWIE

Irokezi wierzyli, że sny to rozkazy płynące z nieba, które musi się wypełniać na jawie. Na Borneo, mąż ktoremu się sniło, że go zdradziła żona, odsyła ją do rodziców.

Freud obdarzył sny zainteresowaniem naukowym. Oświadczył, że są "krolem drogą do podświadomości", obdzierają prawdziwe uczucia ludzkie z odrańczenia ego i superego. Sądził, że sny biorą się z podstawowych pędów seksualnych i agresywnych i są spełnieniem, lub

zapamiętanie. Jeśli kogos całkowicie pozbawic snu REM, to przy najbliższej okazji nadrobi on ten brak. Wskazuje to, że sny są ludzkom potrzebne, choć nie wiemy jeszcze dlaczego.

Sny praktycznie każdy, choć nie wszyscy sny pamiętają. Można się nauczyć zapamiętywania snów, nawet tych z początku nocy. Możliwe, że ci, co nie lubią swych snów uczą się ich zapomnienia lub uczą się budzić wcześniej, przed ostatnim, łatwo zapamiętywalnym snem.

SNY

robą spełnienia, naszych najgłębszych pragnień. Dziś psychoanalicy nie traktują snów z tak śmiertelną powagą, ale nadal uznają je za użyteczny element terapii, ułatwiający, zarówno pacjentowi jak i terapeutę, skoncentrować się na problemie.

Czasem sny pomagają się dowiedzieć, jak pacjent widzi siebie i swe życie, co może być istotną pomocą w psychoterapii.

Ale co z resztą, z tymi wszystkimi, którzy pacjentami nie są? Jakie znaczenie mają sny dla naszego zdrowia psychicznego? Czy są psychologiczną kląpą bezpieczeństwa? Czy są niezbędne dla zdrowia? Czy odzwierciedlają nasze "prawdziwe" ja?

Większość snów pojawia się w stadium snu określanym jako REM (od *rapid eye movement* - szybki ruch oka). Sny się też trochę poza tym stadium, ale są to sny bardziej logiczne, prostsze, przypominają tok myślenia na jawie.

W stadium REM oczy poruszają się szybko pod zamkniętymi powiekami, a mięśnie tułowia i członków są jakby sparalizowane. Stadium to się skraca w miarę starzenia się. Zajmuje 75% snu u niemowląt-wczesniaków, 50% u zwykłych niemowląt, 20-25% u roczniaków i rzadziej, także u dorosłych, którzy śpią 8 godzin na dobę.

Faza REM powtarza się 4 do 5 razy w ciągu nocy, przedłużając się nad ranem. Kto więc wcześniej wstaje, może się pozbawić ostatniej fazy z jej ostatnim snem nocy, tym, który się najczęściej

Kto sni dłużej, ten sni więcej. Amerykańska autorka Rosemary Rogers spała 12 godzin na dobę i twierdzi, że ze snów czerpie większość pomysłów dla swych popularnych romansów.

W latach 40-tych Calvin S. Hall zbadał 10 tys. normalnych osób. Okazało się, że 64% snów wiązało się z lękiem, gniewem lub smutkiem, a snów szczęśliwych lub emocjonujących było tylko 18%. Wrogie akty popełnione na śniącej osobie lub przez nią samą (morderstwo, napast, oskarżenie, wrogi ucisk) zdarzały się w snach dwa razy częściej niż akty przyjazne.

Tylko 1% snów dotyczy uczuć lub aktów seksualnych.

Wydaje się, że treści snów wiążą się z naszymi potrzebami i problemami. Dr Milton Kramer z Uniwersytetu Missisipi stwierdził w swych badaniach w Ośrodku Zaburzeń Snu, że u ludzi młodych, obojga płci, w snach częściej pojawiają się wątki moralności i winy, w średnim wieku - agresja i seks, u starszych - choroba i śmierć.

Dr Kramer i dr Thomas Roth, w **Veteran's Administration Hospital** w Cincinnati stwierdzili, że sny mogą wpływać na nastrój o poranku. Czujemy się szczęśliwi, kiedy mieliśmy miłe sny, agresywni - po snach przykrych.

Leki stosowane przeciw depresji mogą wpływać na skrócenie fazy REM, co wykazano eksperymentalnie. Pozbawienie pacjenta snu REM okazało się skuteczne w leczeniu depresji. Alkohol i środki nasenne też wpływają na sen REM i mogą się odbić na intensywności snów.

Na podstawie wcześniejszych badań przypuszczano, że całkowite pozbawienie snu REM prowadzi do psychozy, dziwacznych myśli i zachowań, wywołuje lęk i gniewliwość. Nowsze badania temu zaprzeczają. Okazało się, że pozbawienie snu REM nawet przez 16 dni nie wywołało objawów poważniejszych zaburzeń psychologicznych. Podważa to tezę Freuda, że sny są podstawową psychologiczną kląpą bezpieczeństwa.

Brak snów nie powoduje psychozy, lecz są podstawy, by sądzić, że stan zdrowia psychicznego może wpłynąć na rodzaj snów. Dorosli, którzy często mają koszmarne sny, co najmniej dwa razy tygodniowo, częściej też niż inni wykazują schizoidalne cechy osobowości, są bardziej niż przeciętne nieufni, wyobcowani i uczuciowo oziębli.

Więcej jest wśród nich jednostek o talentach artystycznych, twórczych, o wyjątkowej wrażliwości, które w dzieciństwie były nieszczęśliwe. Mimo że wydaje się, że mają biologiczne skłonności do schizofrenii, większość z nich jednak nie popada w chroniczną chorobę umysłową.

U dzieci, zwłaszcza w wieku 3 do 6 lat, koszmarne sny są pospolite, rzadziej zdarzają się coraz rzadziej. U większości dorosłych są bardzo rzadkie. Specjalista w zakresie snu, dr Ernest Hartman z Tufts University jest zdania, że dzieci, które jeszcze w wieku 10-12 lat często mają koszmarne sny, prawdopodobnie mają też większą skłonność do popadnięcia w schizofrenię. Radzi, by je otaczać specjalną opieką, umożliwiając rozwój artystyczny, co może zabezpieczyć przed chorobą.

NASZ SERWIS GWARANTUJE ZADOWOLENIE
NADAWCOM I ODBIORCOM!
JEDYNA FIRMA POSIADAJĄCA KANADYJSKI SERWIS
W POLSCE

TransCanPol PACZKI DO POLSKI

Termin dostawy paczek morskich do 8 tygodni

Termin dostawy paczek lotniczych do 3 tygodni

W szczególnych przypadkach termin dostawy do 5 dni

- ★ Paczki są dostarczane do domu odbiorcy bez względu na miejsce zamieszkania
- ★ Odbiorca nie ponosi żadnych opłat za doręczenie
- ★ Wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru podpisane przez odbiorcę w Polsce
- ★ Wszystkie przesyłki są ubezpieczone

WYSYŁAMY

- Paczki własne klientów bez ograniczenia wagi
- Paczki standardowe i do wyboru z własnych magazynów w Toronto, Chicago, Warszawie
- Przekazy pieniężne
- Sprzęt gospodarstwa domowego

SOLIDNIE — SZYBKO — TANJO

UWAGA! POSIADAMY NA SKŁADZIE DUŻY WYBÓR TOWARÓW

PO ATRAKCYJNYCH CENACH

W METRO TORONTO BEZPŁATNIE ODBIERAMY PACZKI Z DOMU

TransCanPol

Centrala 393 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N1

TEL 535-9944

SZCZEGÓLNYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ONTARIO

ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902

SEMEHEN WHOLESALE
MEAT PRODUCTS
1572 Bloor St West
Toronto Ont
Tel 534-2423

JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568

BETA BOUTIQUE
145 Roncesvalles Ave
Toronto Ont M6R 2L2

BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730

HELEN S DELICATESSEN
50 James St
St Catharines
Tel 685-0452

OSHAWA
MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E
Whitby Ont
Tel 725-5821

HOFFMAN S MEAT
2357 Eglinton St E
Scarborough Ont
Tel 757-5752

OLD EUROPEAN DELI
555 Ritson Rd S
Oshawa Ont
Tel 576-2225 lub 278-5515

MARY S DELICATESSEN
602 Dundas St
Woodstock Ont
Tel (519) 539-1190

EUROPEAN
FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435

CZESLAW JEDLIŃSKI
1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035

IRENA DEBILKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont
Tel (519) 627-1958

BALTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025

CUNNINGHAM S
INTERNATIONAL
DELICATESSEN
596 Plains Road East
Burlington
Tel (416) 637-6488

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave.
Wallaceburg
Tel (519) 627-1017

KRAKUS DEL
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337-6724

VINCENT SURDYK
Barrie R5 L4M 4S7
Tel (705) 722-4692

ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682-8700

JAMISON VARIETY
291 St Johns Rd
Toronto Ont M6S 2J9
Tel 767-0642

ALBERTA
POLONEZ TRAVEL
AGENCY LTD
10154 — 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL LTD
10856 — 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648

B & C GROCERIES LTD
10570 — 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732

JAVE & CENTRAL ST
w godz 10 rano — 6 wiecz.
Calgary Alta

BETTY S EUROPEAN
DELICATESSEN
Market Mall
Shaganappi Tr N W
Calgary Alta
Tel 286-1077

BRITISH COLUMBIA
ALAMCO LTD
3994 Fraser St N
Vancouver B C
Tel (604) 434-6444

MANITOBA
PARCEL SERVICE
TEMPO
358 Selkirk Ave
Winnipeg Man
Tel (204) 586-5817

23 — 1700 Burrows Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 632-5878

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Man
Tel (204) 586-6140
586-5750

HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 582-4202

SPECJALNA OBSŁUGA
paczek z domu
Winnipeg Man
Tel 783-4689 786-2702

QUEBEC
VOYAGES
BATORY TRAVEL
1598 boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845-2108

MARCHE W & S MEAT
MARKET REG D
2657 Rouen St
Montreal
Tel 526-0991

EDMAR ENGINEERING COMPANY

Engineering Design / Air Conditioning / Plumbing /
Electrical Construction and Service
Właściciel Marek Rugała

Poleca

- * INSTALACJE URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH,
- * PIECÓW ELEKTRYCZNYCH I GAZOWYCH,
- * NAWILZACZY,
- * ELEKTRONICZNYCH FILTRÓW

KLIMATYZACJA
DOMOWA

2 tonowa \$1650
2.5 tonowa \$1750
3.0 tonowa \$1950

Aktualny cennik:

NAPRAWY I KONSERWACJA URZĄDZEŃ 24 GODZINY NA DOBĘ

ETOBICOKE, ONTARIO TEL 626-3560

STRONA BOLKA i LOLKA

Redaguje
**LESZEK
MECH**

"POLONIA REVIEW"

Polski Program Telewizyjny

We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz.
i w soboty o 2 30 p m na kanale 10 (Maclean-Hunter w
dzielnicy Parkdale)

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym polskim
programem niepodległościowym

Przerwa wakacyjna w lipcu i sierpniu

"Pani Jadwiga"

Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie
ze stacji CHIN FM 100 7
tel. 531-9991
Prowadzi Karola Kęsik.
Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze.
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

"RADIO VICTORIA"

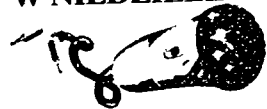
od 10:30 a.m. do 11:00 a.m.

w NIEDZIELE
na stacji WHLD 1230 AM.

TRZY RAZY W TYGODNIU

PROGRAM RADIOWY POLONEZ

W PIĄTKI 9 00-10 00 1250 AM
w soboty 3 30-4 30 1250 AM CHWO
W NIEDZIELE 10 30-11 30 a.m. 1190 AM CJMR

MAREK J. GOLDYN
PRODUCENT

ADRES REDAKCJI POLONEZA
2120 BLOOR st W
TORONTO, ONT M6S 1M8
TEL (416) 762-7401

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód
Specjalizuję się w otrzymaniu
pożyczki na samochód
dla nowo przybyłych

Minimalna wpłata
Niskie miesięczne spłaty

Po kupno zgłaszajcie
się do naszego polskiego przedstawiciela.

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW
LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWONIĆ 964-3211 LUB DO
DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC
NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

HORTENSJA I HIACYNT

W niewielkim miasteczku Mławie
wszelkie rozmowy bardzo wielu osob
przez telefon, w biurze, przy kawie,
od lat dwudziestu prawie
wyglądały mniej więcej w ten sposób

- Słyszeliście, pan Hiacynt podobno
wyhodował hortensję ozdobną,
niepodobną

do rosnących wokół
Na wystawie kwiatów w Białymstoku
złoty medal z pewnością dostanie -

- Za hortensję pan Hiacynt Gadanie
Szanse pani Hortensja ma raczej
za hiacynta nową odmianę
Co za cudo! Wystarczy zobaczyć
i od razu piękniejszy świat cały
Przypomina w kolorze migdały
Jednym słowem wspaniały WSPANIAŁY!

- Bzdura! Plotki!
Prawdy ani słowa!
To hortensja, hortensja szalowa!
Przy niej hiacynt w kącie może się schować -

I tak w Mławie od wschodu słońca
pogaduszki trwały bez końca
Ale jakos nikt do tej pory
nie pomyślał, dlaczego pan Hiacynt
pielegnuje hortensje po pracy,
a nie pory lub pomidory?
I pytanie drugie z tej beczki
czemu pani Hortensja od rana
nie darzy sympatią porzeczkę
lecz hiacynta w kilku odmianach?

Postanowiłem wyjaśnić te sprawy
i pojechałem z Warszawy
do Mławy

Pan Hiacynt odpowiedział szczerze na pytanie

- Skąd miłość do hortensji? To jasne, moją
panie
Kocham panią Hortensję i to jest powodem
Jedna włada moim sercem, a druga ogrodem

Także pani Hortensja od razu odrzekła

- Postać pana Hiacynta wielce mnie urzekła
i dlatego hiacynta stawiam ponad róże -

Tak niezwyklego hobby poznawszy przyczynę
pomyślałem, że chyba najsmardziej uczynię,
gdy panu Hiacyntowi rozmowę powtorzę

Wesele trwało trzy dni
Może nieco dłużej

A kto dalszego ciągu tej sprawy ciekawy
niech w najbliższą niedzielę leci do Warszawy
skąd pociągiem dojedzie do Mławy

BADZ ZABA, PTAKIEM
I LUB DRZEWEM
czyli
JOGA DLA DZIECI

Ł U K

Kto przeczytał "Stronę Bolka i Lolka" w "Echu Tygodnia" z dnia 1 września 1983 roku ten dowiedział się o ćwiczeniach dla dzieci opracowanych w formie zabawy przez panią Rachelę Carr i opublikowanych w książce pod tytułem "Bądź zaba, ptakiem lub drzewem" Na dzisiejszej stronie zamieszczam dla was zabawę-ćwiczenie nazwane

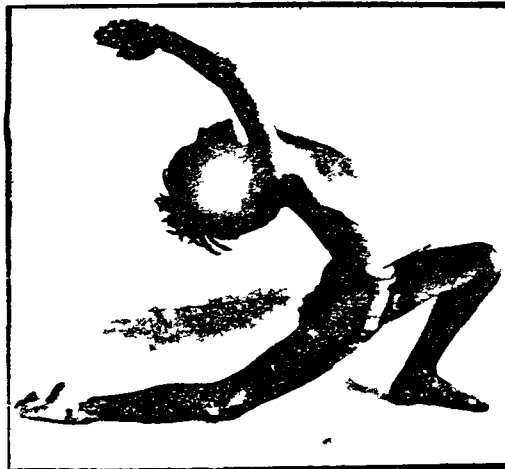
Łuk tęczy na niebie
oznacza dla dzieci,
ze deszczyk już minął,
ze słońce znow świeci

Kształt łuku Z nim dziecko
śmotyka się co dzień
to rzeki zakole,
to zakręt na drodze,

to smaczny rogalik,
bumerang lub księżyc
Ty także swe ciało
w łuk mozesz wywręczyć

To będzie dla ciebie
ćwiczeniem-zabawą
w tył lewą daj nogę,
a zegnij w nogę prawą,

natrz notem na ręce
wzniesione nad głową
W tej chwili wyglądasz
jak łuk Daję słowo

Ta zabawa ćwiczy nie tylko
ciało, ale również wycucie row-
nowagi Dziecko jedną nogę wy-
suwa do tyłu bez zginania w ko-
lanie, natomiast na drugiej zgię-
tej jakby przyciska Wtedy głowę
przechyla do tyłu i snogłada na
podniesione ręce ze złożonymi
dłońmi W tej pozycji nie należy
przebywać zbyt długo Wystar-
czy chwila, a notem no odnochy-
nku powtorzyć ćwiczenie jeszcze
raz

Czy musimy uczyć się matematyki

W szkole podstawowej w Tuscon w Stanach Zjednoczonych dla uczniów starszych klas urządzono specjalny "dzień bez matematyki" Radość początkowo była ogromna, ale już na pierwszej lekcji okazało się, że jakże trudno znaleźć w książce stronę z taką a taką informacją podaną przez nauczyciela Stronice książki były niepo-
numerowane, a liczyć w "dniu

bez matematyki" nie wypadło Lekcja też przeciągnęła się znacznie Jeszcze większa niespodzianka oczekiwała uczniów w stołówce Przede wszystkim zjawili się za wcześnie i na obiad musieli dość długo czekać Kucharkę i jej pomocnicę na ten "dzień bez matematyki" pozbawiono zegarków oraz wszelkich przyrządów związanych z miarami i wagą Możecie wyobrazić sobie, co to był za obiad Jedno niedogotowane, drugie przwzięcone W dodatku bez smaku Inne skutki okazały się jeszcze bardziej zaskakujące Otoż jeden z uczniów otrzymał kopiaty talerz tak, że nie mógł zjeść wszystkiego, natomiast jego kolega ze zdumieniem przyglądał się mikroskopijnej porcji Pozos-

tało mu tylko przełykanie slinki Poobiednie zajęcia zostały przeznaczone do innych pomieszczeń Uczniowie w żaden sposób nie mogli do nich trafić, gdyż z wszystkich drzwi poodejmowano numerowane tabliczki W wypracowaniu napisanym następnego dnia jeden z uczniów tak podsumował swoje wrażenia "Zdaliśmy sobie sprawę, że matematyka jest najważniejszą rzeczą na świecie Bez matematyki nie możemy nic zrobić, ani mówić, ani bawić się"

Bolek spytany rzekł krotko "Kto nie potrafi do trzech policzyć ten z gory jest przegrany"

Lolek namyślał się dłużej "Przysłowie mówi, że do trzech razy sztuka, ale jak ktoś nie umie liczyć to jak Bolek powiedział"

SPORT

SPORT

Ogłoszenia

Tenis

Otwarte Mistrzostwa Stanów Zjednoczonych

Na kortach Flushing Meadows w Nowym Jorku odbywa się prawdziwa uczta tenisowa - Otwarte Mistrzostwa Stanów Zjednoczonych. Od 1977 r., kiedy wygrał Guillermo Vilas z Argentyny, wszystkie tytuły zostawały u gospodarzy. W tym roku Europejczycy wydają się mocniejsi od Amerykanów - Czechosłowacja - Lendl, Francuz - Yannick Noah i rewelacyjny następca Bjerna Borga-Szwed Mats Wilander łatwo wygrali swoje pierwsze mecze, podczas gdy McEnroe z trudem w pięciosetowym meczu wygrał z nisko ocenianym przeciwnikiem. Przy okazji "zarobił" 1850 dolarów kary za niesportowe zachowanie się na ringu i już tylko 200 dolarów brakuje mu do sumy 7500 dolarów kary, która to suma zebrana w ciągu jednego sezonu powoduje automatyczne zawieszenie zawodnika na 21 dni i zakaz startów zgodnie z regulaminem WCT. W czwartej rundzie McEnroe przegrywa z Billem Scanlonem 7 6, 7 6, 4 6, 6 3. Inny z czołowych Amerykanów Vitas Gerulaitis, przegrywa z sześćlatkiem, Aaronem Krick-

steinem 6-3, 6-3, 4-6, 3-6, 4-6. Do sensacji należy też przegrana Guillermo Vilasa z 453 (!) na listach rankingowych Amerykaninem Wayne'em Holmesem 2-6, 2-6, 3-6. Ciekawsze wyniki gier pojedynczych mężczyzn

1 runda
Jimmy Connors (USA) - Thomas Hogstedt (Szwecja) 6-1, 6-2, 6-3
2 runda
Mats Wilander (Szwecja) - Brian Gottfried (USA) 6-3, 6-4, 7-6
Roscoe Tanner (USA) - Sandy Mayer (USA) 7-6, 6-4, 2-6, 4-6, 7-6
Ivan Lendl (Czech) - Shlomo Glickstein (Izrael) 6-1, 6-1, 6-2
3 runda
Jimmy Connors - Bruce Manson (USA) 6-0, 6-4, 6-0
John Mc Enroe - Vince Van Paten (USA) 6-1, 6-2, 6-1
Yannick Noah (F) - Eric Korita (USA) 5-7, 6-3, 6-3, 6-4
Mats Wilander (Szw) - Ricardo Acuna (Chile) 6-4, 7-5, 6-1
Ivan Lendl (Czech) - Jonny Levine (USA) 6-2, 6-2, 6-2.
Joachim Nyström (Szw) - Kim Warwick (Australia) 6-0, 6-3, 6-3

W Pucharze Polski

Górnicy Wałbrzych - out

W rozegranych meczach III rzutu piłkarskiego PP uzyskano następujące wyniki:

- ROW - Odra Wodzisław 1-1 (1-1 0-1) Rzuty karne 3-2 dla Odry
- Włókniarz Pabianice - Polonia B 2-1 (0-1) Bramki dla Włókniarza Komorowski w 84 i Janisz w 87 min, dla gościa Walczak w 30 min
- Hutnik Kraków - Górnik Knurów 0-2 (0-1) Bramki Janduda w 38 i Kuczyński w 62 min
- 56. Mikołajczyk W. - Stal Stocznia 0-3 (0-0) Bramki Borówko w 56 min, dla gości Walczak w 30 min
- Past Głiwice - Zagłębie Wlkp 2-0 (0-0) Bramki dla Past w 30 i 40 min
- Sporek w 80 min
- Arkonia Szczecin - Olimpia Poznań 3-1 (2-1) Bramki dla Arkonii Wielga w 8, Barewicz w 33 i Murawski w 87 min, dla gości Grobelny w 23 min
- Tychy - Zagłębie Lubin 0-0 Rzuty karne 4-3 awansowali piłkarze Tychów
- Jagiellonia - Wisła Płock 2-1 (1-0) Bramki dla Jagiellonii zdobyli Piasecki w 34 i Kołosowski w 70 min, dla gości Więckiewicz z karnego w 88 min
- Korona Kielce - Stal St. Wola 2-1 (1-0) Bramki dla gospodarzy zdobyli Molenda w 42 i Wycislik w 73 min dla gości Osmola w 76 min
- Arka - Olimpia Elbląg 1-0 (0-0) Bramkę zdobył Mozejko w 54 min
- Górnik Łęczna - Resovia 1-1 (0-0, 0-0) Rzuty karne 5-4 awansowali piłkarze Resovii
- Gryf Słupsk - Celuloza 0-0 Rzuty karne 7-6 awansowali piłkarze Celulozy

Mistrzostwa świata w wioslarstwie

W Duisburgu, RFN, zakończyły się Wioslarstwo Międzynarodowe. Swiatowa reprezentacja nie odniosła żadnych sukcesów. Jedynym osiągnięciem odnotowanym przez agencje prasowe jest pierwsze miejsce Polski w finale B. Obsada par czworek ze sternikiem wygrała finał pocieszenia w czasie 3 23 19 przed Brytyjkami - 3 23 43 i Francuzkami 3 26 15. Finał A wygrała osada NRD w czasie 3 11 18 mając dużą przewagę nad ostro walczącymi między sobą osadą rumuńską - 3 14 11 i sowiecką 3 14 36. Mistrzostwa w konkurencjach kobiecych stały pod znakiem silnej supremacji osad NRD, które wygrały cztery z sześciu finałów, a w pozostałych dwóch zdobyły srebrne medale.

WIADOMOŚCI PIŁKARSKIE

* W Rovaniemi, Finlandia odbył się kolejny mecz eliminacyjny grupy B do piłkarskiego turnieju olimpijskiego w Los Angeles, w którym Finlandia zremisowała z Danią 0 0

Tabela grupy B

1 Polska	6 0 8 2
2 Dania	5 5 7 5
3 NRD	4 0 3 1
4 Norwegia	3 5 4 5
5 Finlandia	2 1 0 3 12

* Eliminacyjny mecz o mistrzostwo Europy (gr III) Sowiec-Polska odbędzie się 9 X na stadionie na Łuznikach o godz 17 00

* Mecz olimpijski zespołów Danii i Polski w ramach eliminacyjnego turnieju w Los Angeles, odbędzie się 5 X na stadionie w Aarhus

KATASTROFA NA OERLIKONIE

Same niepowodzenia na arenie kolarskich mistrzostw świata - zuryjskim torze Oerlikon. Najpierw odpadli z walki o medale średniodystansowcy Andrzej Sikorski i Ryszard Dawidowicz. Nawet do ćwierćfinałów nie dotarli dwaj polscy sprinterzy Andrzej Michalak i Zbigniew Piatek, którzy po dobrym początku odpadli w repasach o dwa pozostałe miejsca w osiemce najlepszych. Michalak uległ Rudolfowi Prugłowskiemu (Sowiety), zaś Piatek mistrzowi USA Markowi Gorskiemu. Prawdziwą katastrofą spotkała jednak reprezentację Polaków na 4 km. Polacy Ryszard Dawidowicz, Jan Jankiewicz, Ryszard Sikorski i Leszek Stepiński, po których spodziewano się co najmniej czwartej lokaty uzyskali w kwalifikacjach zaledwie piętnasty czas (na 18 zespołów). Za Polakami znalazły się Kanada, Japonia i Hiszpania.

A wysiłek był dramatyczny. Polacy jechali wraz z Belgami. Najpierw Jankiewicz wystartował tak ostro, że pozostali trzej stracili sporo dystansu i trochę się pogubili. Po połowie okrążenia spadł łańcuch w rowerze Stepińskiego. Zamiast zgłosić defekt - sędziowie to uwzględniają do jednego okrążenia - nasi pojechali dalej w trójce. Nie dość tych niepowodzeń, to po przedostatnim okrążeniu pomylił się sędzia i wystrzelił na koniec wyścigu, a kiedy Polacy i Belgowie zwolnili, zaczęto ich ponaglać do dalszej jazdy. Efekt wiadomy - piętnasty czas Belgów niewiele lepszy. One te ekipy złożyły protesty, zostały jednak odrzucone. Dlaczego - trudno zgadnąć. Główną przyczyną niepowodzeń leży w słabej formie Polaków i braku zgrania zespołu. Koniec snów o powrocie do światowej czołówki. Fatalnie też jechali torowcy ZSRR, w końcu mistrzowie świata. Już na pierwszym kole odpadł Oleg Klennikow, a pozostali się pogubili. Zespół NRD, jadący w eliminacjach wraz z ZSRR także nie przyniósł mistrzostwa, bo torowcy kończyli wyścig pojedynczo ze znacznymi odstępami. No, ale NRD-owcy w końcu się odnaleźli. Sensacją gonila sensację. Oto pierwszy czas uzyskała czwórka RFN - 4 16,62, najlepszy w świecie na torze odkrytym, a równy rekordowi świata na torze krytym (ZSRR na Kryłatskoje w 1980 r.) A mistrzowie świata z ubiegłego roku, zespół ZSRR oraz brązowi medalisci - NRD, byli o ulamki sekund od wyeliminowania zajmując osme i siódme miejsca! M in za Australią! Co się odwdzięczyło - to nie uciekło. Torowcy ZSRR odpadli w następnej fazie walki - ćwierćfinale. Wobec najsłabszego czasu w kwalifikacjach trafili na czwórkę RFN, która znowu pojechała znakomicie, uzyskując 4 19,75, wobec 4 21,41 rywali. Ten ostatni wynik zapewniający w wielu mistrzostwach złoty medal, nie wystarczył w Zurychu nawet na czwartą lokatę.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD. 2150 BLOOR ST. W.

(Wojciecha od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	7 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe	6 1/4 %	rocznie
(minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty	8 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	9 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 %	rocznie
3-letnie certyfikaty		
Non-redeemable	11%	rocznie
RRSP i RHOSP	9 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 1/2 %	rocznie
Hipoteki	13 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz **SOBOTY** od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji politycznej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Copernicus Meat Prod.

79 Roncesvalles Av.

Tel. 536-4054

Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szynki, boczki, balerony, kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów - ogórki kiszane, kapustę z beczki, śledzie, pierogi.

T.S. PAKULSKI

HENRY CARTAGE and MOVING Właściciel HENRYK PODSIDLAK

Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki

Usługi ubezpieczone

Tel 278-4480

THUNDER RAY PACZKI DO POLSKI

MORSKIE \$ 1 80
LOTNICZE \$ 4 15

The Right Fit 126 N May Street
Tel 622-2571

NOWOOTWARTA POLSKA RESTAURACJA CHOPIN RESTAURANT

z pełną licencją alkoholową poleca

TRADYCYJNĄ POLSKĄ KUCHNIĘ

Obiady i kolacje z 3 dan

z miłą polską obsługą

PRZYJMujemy ZAMÓWENIA NA

*bankiety,

*wesela,

*chrzciny

oraz na wszelkie inne okazje do 200 osób włącznie

DANCINGI z doskonałym zespołem

"BATORY SOUND" BAND

PIĄTEK SOBOTA NIEDZIELA

8 00 wiecz 1 00 rano

KIEROWNICTWO Z WIELOLETNIĄ PRAKTYKĄ

KULINARNĄ

1720 QUEEN ST W, TORONTO, ONTARIO

(w pobliżu Roncesvalles Ave.)

TEL 532-9768

SPORT SPORT

ŚMIERĆ NA RINGU

W sobotę 3 września zmarł Francisco (Kiko) Bejnes - trzeci na listach rankingowych bokser wagi koguciej. Śmierć była wynikiem uszkodzenia mózgu jakie Bejnes odniósł w swej 12-rundowej walce o tytuł z Alberto Davila dwa dni wcześniej!

Była to 341 śmierć na ringu zanotowana przez Ring Magazine. Bejnes prowadził na punkty

az do ostatniej dwunastej rundy kiedy to jego przeciwnik, stawiając wszystko na jedną kartę, ruszył do gwałtownego ataku i po 33 sekundach trafił Francisco serią podwójnych ciosów zakończonych potężnym uderzeniem w podbródek. Bejnes upadł, próbował wstać, ale bezskutecznie i został natychmiast odwieziony do California Hospital. Mimo li-

cznych wysiłków lekarzy usiłujących przywrócić dotlenienie mózgu Bajnesa, zmarł on po dwóch dniach nie odzyskawszy przytomności. W korytarzu szpitalnym czekała matka i babka Francisco (jego dwaj bracia też są bokserami) dotąd, dopóki lekarze nie powiedzieli im, że mogą wracać do domu "aby się pomodlić".

Ovett odzyskał rekord!

Trzy lata należał rekord świata w biegu na 1500 m do znakomitego średni dystansowca brytyjskiego Steve Ovett a Ustanowiony 27 sierpnia 80 r. przez Ovetta wynik 3 31 36 dotrwał aż do ubiegłego tygodnia, kiedy to Amerykanin Sydney Maree na mityngu w Kolonii przebiegł ten dystans w 3 31 24. W niedzielę, na mityngu lekkoatletycznym w Rieti we Włoszech Ovett odzyskał rekord Mistrza olimpijskiego na 800 metrow osiągnął na 1500 m wynik 3 min 30,77 sek. Na oficjalnym zegarze figurował rezultat 3 30 78, ale sędziowie wprowadzili poprawkę nie podając żadnych wyjaśnień. Po biegu Ovett powiedział, że mogłoby pójść szybciej, gdyby nie silny wiatr.

Na tych samych zawodach w Kolonii padł inny znakomity rezultat. Francuz Pierre Quinon ustanowił rekord świata w skoku o tyczce pokonując zawrotną wysokość 5 82 m i przelamując tym hegemonię skoczków sowieckich z ubiegłego sezonu.

Tylko jeden punkt

Dobiegły końca eliminacyjne mecze w mistrzostwach Europy w hokeju na trawie które rozgrywane są w Amsterdamie. B. słabo spisali się w tej fazie mistrzostw biało-czerwoni. W pięciu meczach zdobyli oni zaledwie 1 punkt, a przecież myślnie o zakwalifikowaniu się do pierwszej "czwórki" co byłoby równoznaczne z zapewnieniem sobie awansu do turnieju olimpijskiego.

Polacy zmierzali się z gospodarzami imprezy Holandią (1-0) natomiast w ostatnim meczu grupy eliminacyjnej zremisowali ze Szkocją 1-1 (0-0). Tym samym biało-czerwoni zajęli ostatnie miejsce w grupie B.	1 Hiszpania 5 8 23-8
	2 Anglia 5 5 16-9
	4 Francja 5 4 8-9
	5 Walia 5 3 7-14
	6 Austria 5 0 3-36

Wyniki grupa A RFN - Walia 6-0 (2-0), Anglia - Austria 8-1 (4-1), Hiszpania - Francja 3-1 (1-0), Hiszpania - RFN 4-2 (1-0), Anglia - Francja 1-1 (1-0), Walia - Austria 6-1 (5-0).	Grupa B Belgia - Irlandia 0-0 ZSRR - Szkocja 4-1, ZSRR - Irlandia 5-0 (1-0), Holandia - Belgia 7-1 (3-0)
	1 Holandia 5 9 25-5
	2 ZSRR 5 9 18-3
	3 Belgia 5 5 7-13
	4 Szkocja 5 3 8-13
	5 Irlandia 5 3 4-18
	6 Polska 5 1 4-14

Z ostatniej chwili! Tytuł mistrzowski zdobyła Holandia wygrywając w finale ze Związkiem Radzieckim 4:3.

Australijczycy nad górują nad rywalami

W Kingston, Ontario, odbyły się mistrzostwa świata w zeglowaniu na desce z zagle - no amerykańskiego "saulbording", no euro-

pejsku też z angielska, ale "windsurfing". A wygrywają Australijczycy. W ubiegłym tygodniu Australijczyk Thomas Luedecke wygrał cztery z siedmiu wyścigów w kategorii ciężkiej deski z zagle. W kategorii lekkociężkiej jego kolega z reprezentacji Robert Wilmat wygrał trzy z czterech wyścigów, no trojkiście dominował inny Australijczyk Lachlan Gilbert. Tylko wyścig slalomowy wygrał nie-Australijczyk Matt Schweitzer z Hawajów przed Australijczykiem Robertem Wilmotem. Trzecim był reprezentant Toronto - Derek Wulff.

Z podziału medali w slalomie wynikałoby, że trzy najlepsze miejsca do uprawiania windsurfingu to Ocean Indyjski, Pacyfik i jezioro Ontario.

KOLEJNY REKORD ŚWIATA W SKOKU O TYCZCE

Thierry Vigneron, znany od lat francuski rywal naszych tyczkarzy Kozakiewicza i Slusarskiego, nobił rekord świata wynikiem 5 83 m na mityngu w Rzymie. Poprzedni rekord w tej konkurencji 5 82 m też Francuza - Pierre Quinon miał bardzo krótki żywot - zaledwie cztery dni. Widac, że francuska szkoła skoku o tyczce po dwóch mniej uda-

nych sezonach znowu wysuwa się na czoło.

- Sowietka Roza Underowa ustanowiła na mityngu lekkoatletycznym w Moskwie rekord świata w rzadko oglądanej konkurencji - w chodzie nan na 10 km. Jej rekordowy czas wynosi 46 min 15 6 sek. Chyba szybko, ale z czym to porównać?

Kącik handlowy

INSURANCE AUTO • HOME • BUSINESS FOR LOWER RATES
COMPARE BEFORE YOU BUY OR RENEW
CALL Victor W Krupowicz
Westown Real Estate & Insurance Ltd
268 Roncesvalles 533-8573

DIVORCE AID K BELDOWSKI
Rozwód \$155
226 Queen St W suite 200
Toronto, Ont M5V JZ6
tel (416) 598-1127

POLSKA KUCHNIA NA MIEJSCU I NA WYNOS
Bogaty wybór smacznych dań
Przyjmujemy zamówienia na wesela, "showery", chrzciny i wszelkie inne uroczystości
ANNA'S ROASTERIA
2340 Dundas St W
TEL 536-0601

DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
Toronto
(obok kina Revue)
Tel 531-8545

HOMETARIO REAL ESTATE LTD. & insurance brokers ltd
● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNIA - KRADZIEŻY I INNE
171 RONCESVALLES AVE.
Tel 531-3506

Polanta interiors
- POLSKA FIRMA SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ UDZIELI CI PRADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOWNIE I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM
POSIADAMY BOGATY WYBÓR TOWARÓW IMPORTOWANYCH
Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję
2368 Bloor St W, Toronto, Ont M6S 1P5 tel 762-9638

WAWROW FOODS
POLSKIE DANIA
przygotowujemy przyjęcia na wszystkie okazje sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki itp. po cenach hurtowych
570 Annette St., TORONTO
Tel 767-7323

Kursy szoferskie
ERMAN - SZKOŁA JAZDY Licencjonowani polscy instruktorzy Samochody wszystkich typów Ceny konkurencyjne 128 - 22nd ST
Tel 259-0619

Dr V T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O D
Optometrysta - Okulista
Badanie oczu, okulary, contact lenses,
2391 - A Bloor St W (Jasna Substway)
Tel 766 - 5580
Codzienne z wyjątkiem wtorków

Jeśli masz problemy z wrzodami, nadkwasotą żołądka lub niestrawnością, oraz wszelkie ropienia **GRUPEL**, możesz uzyskać poradę, dzwoniąc na numer telefonu w Toronto 654-1203 Proszę Anę

Bayer's Delicatessen
2988 Dundas St West
Skrzyżowanie Dundas i Pacific

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
posiada słowniki francuskie, angielskie, techniczne i inne, książki do nauki języków, kulinarne, młodzieżowe, bajki, religijne, karty świąteczne
MONTREAL P Q
Postal Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
Tel (514) 489-0396

Domowe wyroby - smaczne dania - pierogi, gołąbki, flaczki, naleśniki, sałatki i inne europejskie - na miejscu i na wynos
Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystości
Otwarte 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6
Tel 767-2018

Pani do dziecka może mieszkać, albo dochodzić
Tel Toronto 498-8264 albo 267 5577
Małżeństwo absolwentów Katedry Etnografii Uniwersytetu Jagiellońskiego ze znajomością tak folkloru słowiańskiego jak i zagadnień antropologii ogólnej podejmie pracę we wschodniej części Kanady lub w Edmonton Kontakt
tel (403) 429-06 74 lub #212 10725-109 St Edmonton T5H 3B8
Znajomość angielskiego dobra

SOLID AUTOREPAIR
wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dozwolona gwarancja na zamalowane hamulce oraz tłumiki (mufflers)
201 Schell Avenue Toronto (koło Caledonia i Shell 2 blok na północ od Fingleton)
Tel 787 2702
WŁADYSŁAW DAKOWICZ

Szukam absolwentów Lotniczych Zakładów Naukowych (TBS) we Wrocławiu, tel.536-6119 Toronto

Tanio sprzedam meble do jadalni
Tel 447 2588

SPRZEDAŻ
Apartament 2-sypialniowy na 2 piętrze z balkonem
346 The West Mall
Tel 621 4297

Malowanie z zewnątrz i wewnątrz domów biur, pomieszczeń przemysłowych i handlowych cyklicznie prace podłóg, oraz wszelkie prace stolarskie i remonty Tania i fachowo
Tel TORONTO, 530-1246 rano do 8.30 i po 9 wieczór